

Δ/ρος ΓΕΡ. ΖΕΡΒΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΠΑΡΘΕΝΟΣ ΜΑΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΙΟΙ

στο φως της
Αγίας Γραφής
και της Ιστορίας

«ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ»

Εισαγωγικό σημείωμα

Τούτη η σύντομη και, καθώς πιστεύουμε, αντικειμενική μελέτη, απευθύνεται στους ειλικρινείς ανθρώπους, που, χαμένοι μέσα στον λαβύρινθο των «εκκλησιαστικών παραδόσεων», αναζητούν με αγωνία την πόρτα της Αλήθειας.

Ο Κύριος Ιησούς βεβαιώνει, ότι ο λόγος ο δικός Του είναι αλήθεια (Ιωάν. 18/37). Επίσης, ο απόστολος Παύλος εξηγεί: «Σᾶς φανερώνω δέ ἀδελφοί, τό εὐαγγέλιον τό ὁποῖον ἐκήρυξα πρὸς ἑσᾶς τό ὁποῖον καί παρελάβετε, εἰς τό ὁποῖον καί ἴστασθε διὰ τοῦ ὁποῖου καί σώζεσθε, τίνι τρόπῳ σᾶς ἐκήρυξα αὐτό, ἄν φυλάττητε αὐτό· ἐκτός ἄν ἐπιστεύσατε ματαίως» (Α΄ Κορ. 15/1-2).

Το ευαγγέλιο της σωτηρίας μας, βρίσκεται, λοιπόν, στη γνήσια και απλή διδασκαλία του Χριστού και των αποστόλων, όπου ο αμαρτωλός, ζητάει από τον Θεό και παίρνει τη Χάρη, να ζήσει σε ζωντανή και προσωπική σχέση με τον επουράνιο Χριστό. «Ἐγώ εἶμαι τό κλημα, σεις οἱ κληματόβεργες. Εκείνος πού μένει ἐν ἐμοί καί ἐγώ ἐν αὐτῷ, οὕτως φέρει καρπὸν πολὺ διότι χωρὶς ἐμέ δέν ἠμπορεῖτε νά κάμετε τίποτε» (Ιωάν. 15/5).

Ιδού, απλότητα διδασκαλίας, με τα σωτήρια αποτελέσματά της.

Όμως, τα πράγματα δεν ακολούθησαν τη σωστή τους πορεία. Οι λεγόμενες «εκκλησιαστικές παραδόσεις», έχουν μπερδέψει την αλήθεια που σώζει, σε τέτοιο βαθμό, ώστε την κατέστησαν ένα νεκρό σύστημα από τυπολατρείες και ανθρώπινες διδαχές, μέσα στις οποίες, ο αμαρτωλός, βρίσκει τον εαυτό του αβοήθητο και απελπισμένο.

Το κατάντημα αυτό, φοβήθηκε ο απόστολος Παύλος, όταν έγραφε στους χριστιανούς της Κορίνθου, «φοβοῦμαι μήπως καθὼς ὁ ὄφις (ο Σατανάς) ἐξηπάτησε τὴν Εὐὰ διὰ τῆς πανουργίας αὐτοῦ, οὕτως φθαρῆ ὁ νοῦς σας ἐκπεσῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τόν Χριστόν» (Β Κορ. 11/3).

Τα δόγματα, για την Παρθένο Μαρία και τους αγίους, είναι από εκείνα που στ' αλήθεια, έχουν «ἐκπέσει ἀπὸ τὴν ἀπλότητα τὴν εἰς Χριστόν», με αποτέλεσμα, να έχουν μπερδέψει πολλές ειλικρινείς συνειδήσεις. Προσπαθήσαμε, λοιπόν, να τοποθετήσουμε τα δόγματα αυτά, κάτω από το φως της Αγίας Γραφής και της Ιστορίας, ώστε, εκείνοι που αγαπούν την Αλήθεια, να ξεχωρίσουν τα άχυρα από το στάρι, δηλαδή, τους μύθους των ανθρώπων, από τον Λόγο του Θεού.

Ολοι οι πραγματικοί Χριστιανοί πρέπει να θεωρούμε την Παρθένο Μαρία, σαν ένα πρόσωπο αγαπητό και σεβαστό. Ήταν η «μακάρια» και «χαριτωμένη» γυναίκα, που ο Θεός διάλεξε να γίνει η κατά σάρκα μητέρα του Ιησού Χριστού. Συνεπώς, όποιος αγαπά τον Ιησού αγαπά φυσικά και όλους τους τότε σαρκικούς συγγενείς Του, καθώς όταν αγαπάμε ένα οποιοδήποτε πρόσωπο, αγαπάμε επίσης και τα μέλη της οικογενείας του.

Πράγματι! Κανένας δεν ήταν τόσο κοντά στον Ιησού, όσο η μητέρα Του. Μόλις γεννήθηκε ο Ιησούς, η μητέρα Του πρώτη Τον θήλασε. Αυτή Τον περιποιόταν με στοργή. Αυτή Τον αγαπούσε με τρυφερότητα. Ο καθένας λοιπόν, ο οποίος αγαπά και σέβεται τον Ιησού, οφείλει ν'αγαπά και να σέβεται και την Παρθένο Μαρία, η οποία έδειξε τόσο μεγάλη θυσία και αφοσίωση προς το Παιδί που αργότερα έγινε ο Σωτήρας και ο Κύριός μας.

Ας θυμώμαστε όμως πάντοτε, πως η σχέση του Ιησού με τη μητέρα Του, δεν μοιάζει με την σχέση που εμείς οι άνθρωποι έχουμε με τη μητέρα μας, επειδή ο Ιησούς υπήρχε, «έν μορφῇ Θεού», πριν ακόμη γεννηθεί η μητέρα Του.

«Ἀληθῶς, ἀληθῶς σὰς λέγω, Πρὶν γείνη ὁ Ἀδραάμ Ἐγὼ εἶμαι» (Ἰωάν 8/58).

Ας μη νομίζουμε λοιπόν, ότι η Παρθένος Μαρία, εξουσιάζει και διατάζει τον Κύριο Ιησού, καθώς η μητέρα μας εξουσιάζει και διατάζει εμάς. Γιατί, ο Κύριος Ιησούς είναι ο Δημιουργός και ο Σωτήρας της μητέρας Του. Το ομολόγησε η ίδια η Μαριάμ όταν είπε:

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου εἰς τὸν Θεὸν τὸν Σωτῆρά μου» (Λουκά 1/46-47).

Είχε, λοιπόν, η Παρθένος Μαρία ανάγκη Σωτηρίας, καθώς κι'εμείς· ενώ ο Ιησούς Χριστός, είναι ο αγαπητός μας Σωτήρας, που έσωσε και την Παρθένο Μαρία. Η αλήθεια αυτή, δεν μας επιτρέπει να ξεπερνάμε τα όρια και να τιμάμε τη μητέρα του Ιησού καθώς τιμάμε τον Κύριο Ιησού, επειδή, η Παρθένος Μαρία, ήταν άνθρωπος καθώς εμείς, ενώ ο Ιησούς Χριστός είναι ο Κύριος μας και ο Θεός μας, τον Οποίον, οφείλουμε ν'αγαπάμε «ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς μας» (Μάρκ. 12/33).



Η Παρθένος Μαρία στα ιερά κείμενα

Ο Κύριος Ιησούς, ενσαρκώθηκε με σκοπό αποκλειστικά πνευματικό, δηλαδή, για να σώσει την αμαρτωλή ανθρωπότητα. Γι'αυτό, βλέπουμε στο Ευαγγέλιο, ότι ο Ιησούς απέδιδε πάντοτε μεγαλύτερη σημασία στους πνευματικούς συγγενείς Του, παρά στους σαρκικούς. Όταν, λ.χ., ενώ δίδασκε, η μητέρα Του έστειλε να Τον καλέσει, ο απεσταλμένος είπε στον Ιησού: «Ίδού, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω σέ ζητοῦσι». Και ο Κύριος Ιησούς απάντησε:

«Τίς εἶναι ἡ μήτηρ μου, ἢ οἱ ἀδελφοί μου; Καὶ περιβλέψας κύκλῳ πρὸς τοὺς καθημένους περὶ αὐτόν, λέγει, Ἰδού ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου· διότι ὁστις κάμῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος εἶναι ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή μου, καὶ μήτηρ» (Μάρκ. 3/31-33).

Γίνεται λοιπόν φανερό, πως με την απάντησή Του αυτή, ο Κύριος, παραμερίζει με λεπτότητα, τους σαρκικούς συγγενείς Του, για να τιμήσει περισσότερο τους πνευματικούς συγγενείς Του δηλαδή όλους εκείνους οι οποίοι κάνουν το θέλημα του Θεού.

Σε άλλη περίπτωση, ενώ κάποια γυναίκα του λαού, ενθουσιασμένη από το κήρυγμα του Ιησού, άρχισε να εξυψώνει και να δοξάζει την παρθένο Μαρία, φωνάζοντας στον Κύριο: «Μακαρία ἡ κοιλία ἣτις σέ ἐδάστασε, καὶ οἱ μαστοὶ τοὺς ὁποίους ἐθήλασας», ο Κύριος, αντί να συμφωνήσει με τα λόγια εκείνης της γυναίκας και να συστήση αφοσίωση των ανθρώπων προς την μητέρα Του, της απάντησε:

«Μακάριοι μᾶλλον οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάττοντες αὐτόν» (Λουκάς 11/28).

Κι'εδώ, επίσης, ο Κύριος ελαττώνει τη σπουδαιότητα των σαρκικών συγγενών Του και αντί αυτών, εξυψώνει τους πνευματικούς συγγενείς Του. Δηλαδή, όλους εκείνους που ακούνε τον λόγο του Θεού και τον εκτελούν.

Όταν ο Ιησούς βρέθηκε στον γάμο της Κανά της Γαλιλαίας, η μητέρα Του, που ήταν κι αυτή εκεί, Τον πληροφορήσε ότι το κρασί είχε τελειώσει. Και να, τι απάντησε ο Ιησούς στη μητέρα Του:

«Τί εἶναι μεταξύ ἐμοῦ καί σου, γύναι; δέν ἦλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου» (Ιωάν. 2/4).

Με την απάντηση αυτή, ο Ιησούς θέλησε να εξηγήσει στη μητέρα Του, ότι δεν είχε κανένα δικαίωμα, να επεμβαίνει στο πνευματικό έργο Του. Πραγματικά, ο Κύριος Ιησούς, δεν ενσαρκώθηκε για να τελειώσει το επι γης Σωτήριο έργο Του σαν γιός της Παρθενου Μαρίας, αλλά σαν μονογενής γιος του Θεού. Στο έργο Του αυτό, ο Ιησούς, παραμέρισε κάθε επίγειο δεσμό αίματος, με θνητούς ανθρώπους και αναγνώρισε μόνο τον πνευματικό δεσμό που είχε με τον επουράνιο Πατέρα Του. Γι'αυτό και στη διδασκαλία Του, επανελάμβανε πολλές φορές: *«Ὁ Πατέρας μου καί ἐγώ...» (Ιωάν. 10)*. Καμιά φορά δεν είπε, «Η μητέρα μου καί ἐγώ».

Στην παραπάνω περίπτωση, (Ιωάν. 2/4), ο Κύριος Ιησούς, ονόμασε την Παρθένο Μαρία «γυναίκα», όχι φυσικά από έλλειψη σεβασμού προς αυτήν, επειδή ο Ιησούς ήταν υπόδειγμα υπακοής και αγάπης προς τη μητέρα Του, (Λουκ. 2/51). Μολαταύτα, στην πνευματική δράση και αποστολή Του, σαν Σωτήρα, ο τίτλος της Παρθένου Μαρίας σαν «μητέρας του Ιησού» έπαυσε να έχει σπουδαιότητα στην υπόθεση της Σωτηρίας μας. Γι'αυτό και ουδέποτε ο Κύριος ονόμασε την Παρθένο Μαρία «μητέρα», αλλά πάντοτε «γυναίκα» (Ιωάν. 2/4, 19/26).

Η αλήθεια αυτή, φανερώνεται κι'από άλλες μαρτυρίες της Καινής Διαθήκης:

Στο βιβλίο «Πράξεις των Αποστόλων» βλέπουμε λ.χ. ότι στην πρώτη Χριστιανική Εκκλησία, η Παρθένος Μαρία δεν είχε κανένα ξεχωριστό προνόμιο, που να μην το είχαν οι απόστολοι και οι άλλοι μαθητές του Κυρίου. Μάλιστα, στον κατάλογο με τα ονόματα των μαθητών, που βρίσκουμε στις «Πράξεις των Αποστόλων», πρώτα αναφέρονται τα ονόματα όλων των αποστόλων, κατόπιν οι ευσεβείς Χριστιανές γυναίκες και τελευταίο το όνομα της Παρθένου Μαρίας. Ιδού ο κατάλογος:

«Ἀνέθθησαν εἰς τό ἀνώγειον, ὅπου εἶχον κατάλυμα ὁ Πέτρος καί Ἰάκωβος, καί Ἰωάννης καί Ἀνδρέας, Φίλιππος καί Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καί Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλφαίου καί Σίμων ὁ Ζηλωτής, καί Ἰούδας Ἰακώβου. Οὗτοι πάντες ἐνέμενον ὁμοθυμαδόν εἰς τήν προσευχήν καί τήν δέησιν, μετά

τῶν γυναικῶν καί Μαρίας τῆς μητρὸς τοῦ Ἰησοῦ, καί μετὰ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ» (Πράξ. 1/13-14).

Εδώ, είναι φανερό, ότι αν η πρώτη Χριστιανική Εκκλησία εξύψωνε και δόξαζε την παρθένο Μαρία, όπως εξυψώνεται σήμερα, τότε στον κατάλογο αυτόν, το όνομά της θα έπρεπε να αναφερόταν πρώτο και όχι τελευταίο, όπως αναφέρεται. Όταν λοιπόν, εμείς σήμερα, ανυψώνουμε και τιμάμε την παρθένο Μαρία περισσότερο απ'όσο την ανυψώνει ο Χριστός και οι απόστολοι, αμαρτάνομε ενώπιον του Θεού, επειδή παρακούμε τον λόγο Του.

Ας έχουμε υπόψη ότι σε όλες τις Επιστολές των Αποστόλων, η μητέρα του Ιησού, αναφέρεται μόνο μία φορά και με την ονομασία «γυναίκα» από τον Απόστολο Παύλο, ως εξής:

«Ὅτε ὁμως ἦλθε τό πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεός τόν Υἱόν αὐτοῦ, ὅστις ἐγεννήθη ἐκ γυναικός...» (Γαλ. 4/4).

Καθώς λοιπόν, ο Κύριος Ιησούς, το ίδιο και ο απόστολος Παύλος, ονομάζει την Παρθένο Μαρία απλώς «γυναίκα». Και τούτο όχι βέβαια, από έλλειψη προσωπικής εκτιμής προς αυτήν, αλλά, γιατί κατά τον Λόγο του Θεού, κανένα επίγειο ή επουράνιο πρόσωπο δεν πρέπει να κατέχει τη θέση και τη δόξα που ανήκει μονάχα στον Κύριο Ιησού Χριστό.

Πραγματικά, όποιος μελετήσει τα κομμάτια των ιερών κειμένων, που σχετίζονται με την Παρθένο Μαρία, διαπιστώνει την πρόθεση των θεόπνευστων συγγραφέων, είτε να παραμερίσουν το πρόσωπό της, είτε να το τοποθετήσουν στο ίδιο επίπεδο με τους άλλους ανθρώπους του Θεού.

Σε καμιά περίπτωση, λ.χ., τα κείμενα της Καινής Διαθήκης δεν αποδίδουν στην Παρθένο Μαρία πρωτεύουσα θέση μεταξύ των άλλων μαθητών.

Μήπως η Παρθένος Μαρία πήρε πρόσκληση να παρευρεθεί στο μυστικό Δείπνο; Όχι!

Μήπως κατείχε κάποια εξέχουσα θέση αυθεντίας ή επισημότητας στους αποστολικούς χρόνους; Όχι!

Μήπως ο Κύριος την τίμησε ιδιαίτερα, παρουσιαζόμενος προσωπικά σ' αυτήν αμέσως μετά από την Ανάστασή Του, καθώς παρουσιάστηκε, ας πούμε, στη Μαρία τη Μαγδαληνή και στις άλλες γυναίκες; Όχι!

Μήπως οι θεόπνευστοι συγγραφείς αφιέρωσαν έστω και δυό λόγια, σχετικά με τη γέννησή της ή το θάνατό της; Όχι!

Γιατί άραγε αυτό;

Η απάντηση είναι απλή: Το Άγιο Πνεύμα πρόβλεψε τις προσπάθειες που θα΄καναν οι άνθρωποι για να θεοποιήσουν την Παρθένο Μαρία, προσπάθειες που θα ενέπνεε ο πανούργος Σατανάς με τον σκοπό ν' αποπλανήσει τους ανθρώπους από το Πρόσωπο του Χριστού κι' από την αλήθεια που πραγματικά σώζει.

Πώς μίλησε ο άγγελος Γαβριήλ στη Μαριάμ;

Κατά τον Ευαγγελισμό, ο άγγελος Γαβριήλ προσφώνησε την παρθένο Μαρία με τα εξής λόγια: *«Μή φοβοῦ Μαριάμ εὗρες γάρ χάριν παρά τῷ Θεῷ»* (Λουκ. 1/30).

Καθώς είναι γνωστό, η φράση «εὗρες χάριν παρά τῷ Θεῷ», σημαίνει ότι δεν οφείλεται σε πραγματική αξία της το γεγονός της γέννησης του Χριστού, μέσω αυτής, αλλά σε συγκατάβαση του Θεού, ο οποίος παραμέρισε τις αδυναμίες της και τις ατέλειές της.

Άλλωστε, η ίδια φράση λέγεται και για τον Νώε: *«ὁ δέ Νῶε εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου»* (Γεν. 5'8). Επίσης η φράση αυτή λέγεται και για κάθε αμαρτωλό άνθρωπο ο οποίος «εὗρίσκει χάριν» προσερχόμενος στον θρόνο της χάριτος: *«Νά εὕρωμεν χάριν πρὸς δόθητιαν ἐν καιρῷ χρείας»* (Εβρ. 4/16).

Η Παρθένος Μαρία, λοιπόν, ήταν η ταπεινή δούλη που ο Θεός διάλεξε, χάρη της ευσεβείας της, για να είναι η γυναίκα που θα έφερνε στη φυσική Δημιουργία τον ενσαρκωθέντα Σωτήρα μας. Αυτή την τιμητική, αλλά ταπεινή, θέση δίνουν τα ιερά κείμενα στην Παρθένο Μαρία.

Πα' όλα αυτά, οι ανθρώπινες εκκλησιαστικές παραδόσεις έχουν ξεπεράσει τα όρια, σε τέτοιο σημείο, ώστε ν' ανεβάζουν την Παρθένο Μαρία σε μια λατρευτική θέση, ακόμη ανώτερη κι' απ' τη θέση του ίδιου του Θεού. Ενώ λ.χ. ο Θεός αποδίδει στον Εαυτό Του τον τίτλο «Άγιος», οι παραδόσεις αυτές αποδίδουν στην Παρθένο Μαρία τον τίτλο «Υπεραγία». Δηλαδή, τής αποδίδουν αγιότητα ανώτερη κι' από την αγιότητα του Θεού.

Επίσης, ο επουράνιος Χριστός είναι απλώς «Βασιλιάς», ενώ, η Παρθένος Μαρία, είναι «Παντάνασσα», δηλαδή, Βασίλισσα των πάντων. Ο Χριστός είναι «ευλογητός»· η Παρθένος Μαρία «υπερευλογημένη», κ.ο.κ.

Έτσι, έχει, σιγά-σιγά, δημιουργηθεί γύρω από το πρόσωπο της Παρθένου Μαρίας, ένα νέο σύστημα θρησκείας, που ανταγωνίζεται όχι μονάχα τη διδασκαλία του Ευαγγελίου (Μαριολογία), αλλά κι'αυτό ακόμη το πρόσωπο του Χριστού, (Μαριολατρεία). Να κατά ποιόν τρόπο:

Η ΜΑΡΙΟΛΑΤΡΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΤΗ ΧΡΙΣΤΟΛΑΤΡΕΙΑ

Λατρευτικά εγκώμια προς την Παναγία. (Παρμένα από το μέγα Ωρολόγιο της Κρατικής Ορθοδόξου Εκκλησίας).

Οι απαντήσεις του Χριστού και των αποστόλων, (παρμένες απ'το Ευαγγέλιο).

1) Σύ γάρ εἶ ἡ σωτηρία τοῦ γένους τῶν χριστιανῶν...

1) (Εκτός του χριστού) «δέν ὑπάρχει δι'οὐδενός ἄλλου Σωτηρία...» (Πράξ. 4/12).

2) Ἐκαστος ὄπου σώζεται ἐκεῖ δικαίως καί προστρέχει. Καί ποία ἄλλη τοιαύτη καταφυγή ὡς σύ, Θεοτόκε;

2) «Ἐχοντες λοιπόν ἀρχιερέα μέγαν... Ἰησοῦν τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ... Ἄς πλησιάσωμεν λοιπόν μετά παρρησίας εἰς τόν θρόνον τῆς χάριτος, διὰ νά λάβωμεν ἔλεος καί νά εὐρωμεν χάριν πρός βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας». (Εβρ. 4/14-16).

3) Ἀντιλαβοῦ μου τῶν αἰωνίων βασάνων...

3) «...δοσις ἀπειθεῖ εἰς τόν Υἱόν δέν θέλει ἰδεῖ ζωήν ἀλλ'ἡ ὀργή τοῦ Θεοῦ μένει ἐπάνω αὐτοῦ» (Ιωάν. 3/36).

4) Ὑπερέβης τάς δυνάμεις τῶν Οὐρανῶν.

4) «...ὁ Θεός ὑπερύψωσεν τόν Χριστό, καί ἐχάρισεν εἰς αὐτόν ὄνομα τό ὑπέρ πᾶν ὄνομα...» (Φιλ. 2/9).

Μαριολατρεία

5) Χαίρε, Παραδείσου θυρών ανοικτήριον.

6) ...Πάντων πρός Θεόν καταλλαγή τῶν μακαριζόντων σε, Θεοτόκε...

7) Χαίρε τῆς ἁμαρτίας ἀναιρουῖσα τόν ρῦπον.

8) Χαίρε Μαρία, Κυρία πάντων.

9) Μαρία, ἡ τῶν ἀπελπισμένων μόνη ἐλπίς.

10) Θεοτόκε, σύ ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή.

11) Οὐδεὶς προστρέχων ἐπί σοί, κατῆσχυμένος ἀπό σου ἐκπορεύεται, ἀγνή Παρθένε Θεοτόκε.

Χριστολατρεία

5) «Ἐδόθη εἰς ἐμέ ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καί ἐπί γῆς» (Ματθ. 28/18).
«Ἐγώ εἶμαι ἡ θύρα» (Ἰωάν. 10/9).

6) «...ἐχθροὶ ὄντες ἐφιλιώθημεν (συμφιλιωθήκαμε) μέ τόν Θεόν διά τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ» (Ρωμ. 5/10).

7) «Τό αἷμα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Υἱοῦ αὐτοῦ (του Θεοῦ) καθαρίζει ἡμᾶς ἀπό πάσης ἁμαρτίας» (Α' Ἰωάν. 1/7)

8) «Ἐνας Κύριος ὁ Ἰησοῦς Χριστός διά τοῦ ὁποίου ἔγιναν τά πάντα» (Α' Κορ. 8/6).

9) «Ὁ Χριστός εἰς ἐσᾶς ἡ ἐλπίς τῆς δόξης» (Κολ. 1/27).

10) «Ἐγώ εἶμαι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή» (Ἰωάν. 15/1).

11) «Τόν ἐρχόμενον πρός ἐμέ δέν θέλω ἐκβάλει ἔξω» (Ἰωάν. 6/37).

Από που λοιπόν ξεκινήσαμε και πού φτάσαμε; Ξεκινήσαμε από την Παρθένο Μαρία, την ταπεινή δούλη, που αισθανόταν την ανάγκη σωτηρίας (Λουκ. 1/47) και φτάσαμε στη «Δέσποινα», στη «Βασίλισσα των Ουρανών», «στη Σκεπή του Κόσμου», στην ανταγωνίστρια του Χριστού.

Ο Κύριος Ιησούς, θεβαίωσε: «Οὐδεὶς δύναται δύο κυρίους νά δουλεύῃ διότι ἢ τόν ἓνα θέλει μσῆσει, καί τόν ἄλλον θέλει ἀγαπήσει

ἢ εἰς τόν ἕνα θέλει προσκολληθῆ, καί τόν ἄλλον θέλει καταφρονήσει» (Ματθ. 6/24).

Τα παραπάνω λόγια του Κυρίου, επαληθεύονται και στην περίπτωση τούτη της Μαριολατρείας. Οι ανθρώπινες παραδόσεις έχουν παραμερίσει τον Χριστό, από τη συνείδηση του λαού και αντί του Χριστού, παρουσιάζουν το πρόσωπο της Παναγίας. Απόδειξη, ότι συνήθισαν οι άνθρωποι να ορκίζονται, πολύ συχνότερα στο όνομα της Παναγίας, παρά στο όνομα του Χριστού. Επικαλούνται για βοήθεια την Παναγία, μάλλον, παρά τον Χριστό. Το εικόνισμα της Παναγίας, προτιμάται από το εικόνισμα του Χριστού. Οι εκκλησίες που χτίζονται, φέρουν συνήθως κάποια προσωναυμία της Παναγίας και σπανιότατα το όνομα του Χριστού. Τα θαύματα που ακούονται, αποδίδονται στην θαυματουργό δύναμη της Παναγίας και σπάνια στη δύναμη του Χριστού.

Ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς, θεβαίωσε: «ἀληθῶς σᾶς λέγω, μετὰ ξύ τῶν γεννηθέντων ὑπὸ τῶν γυναικῶν δέ ἡγέρθη μεγαλύτερος Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ» (Ματθ. 11/11). Δηλαδή, από όλους τους ανθρώπους, που έχουν γεννηθεί από γυναίκες, δεν αναδείχθηκε κανείς που στα μάτια του Θεού να είναι ανώτερος από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή.

Πώς λοιπόν οι λατρευτές της Παρθένου Μαρίας εναντιώνονται στα παραπάνω λόγια του Χριστού, ανεβάζοντας την Παρθένο Μαρία, σε θέση ανώτερη από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή;

Εμείς οι άνθρωποι, επηρεασμένοι από τα συναισθήματά μας, νομίζουμε ότι ο Κύριος Ιησούς, ευχαριστιέται όταν υπερψώνουμε και δοξολογούμε την άλλοτε σαρκική μητέρα Του. Όμως, συμβαίνει το αντίθετο. Ο Κύριος λέει: «Ἐγώ εἶμαι ὁ Κύριος καί δέν θέλω δώσει τήν δόξαν μου εἰς ἄλλον» (Ἠσαΐας 42/8).

Η δόξα και η λατρεία, ανήκουν μόνον στον Κύριο. Όταν λοιπόν, εξυψώνουμε και δοξάζουμε άλλα πρόσωπα, τότε προσβάλλουμε τη δόξα Του Θεού και καταπατούμε την εντολή Του.

Μεταποστολικές μαρτυρίες

Αν μας παρουσιάσει κάποιος, ένα αχρονολόγητο απόκομμα εφημερίδας, με την είδηση ότι «ολόκληρη η πόλη καταστράφηκε από ατομική βόμβα», άραγε θα τον πιστεύαμε αν προσπαθούσε να μας βεβαιώσει ότι η είδηση αυτή αναφέρεται στον πόλεμο των Ελλήνων εναντίον των Περσών; Ασφαλώς όχι. Επειδή, ο καθένας γνωρίζει, ότι η ατομική βόμβα είναι ανακάλυψη του 20ου αιώνα. Εξ άλλου, αν πράγματι υπήρχε η ατομική βόμβα, στην εποχή του Ελληνοπερσικού πολέμου, τα τότε στρατιωτικά χρονικά θα ανέγραφαν σχετικές πληροφορίες.

Η Κρατική (Ορθόδοξη) Εκκλησία, αυτό ακριβώς κάνει: Παρουσιάζει δόγματα αχρονολόγητα και μεταγενέστερα για να μας βεβαιώσει, ότι είναι αρχαία, μάλιστα αποστολικά.

Καθώς όμως δείξαμε, με τη βοήθεια των ιερών κειμένων, η σημερινή Μαριολογία και Μαριολατρεία, είναι συστήματα διδασκαλίας τελείως ξένα προς τη διδασκαλία του Χριστού και των αποστόλων.

Αλλά, και στους πρώτους μεταποστολικούς αιώνες, η προσκύνηση και η λατρεία της Παρθένου Μαρίας, ήταν κάτι το εντελώς άγνωστο. Ναι μεν, ορισμένοι εκκλησιαστικοί, που έζησαν κι έγραψαν μέχρι την πρώτη Οικουμενική Σύνοδο (325 μ.Χ.), αποδίδουν στην Παρθένο Μαρία την πρέπουσα αναγνώριση, αλλά μένουν στο σωστό πλαίσιο. Δεν προχωρούν για να συστήσουν κάποια ιδιαίτερη δόξα, ή προσκύνηση, ή λατρεία του προσώπου της.* Αντίθετα, όσες φορές οι πατερικοί συγγραφείς το κρίνουν σκόπιμο, δεν διστάζουν, ακόμα και να ελέγξουν ορισμένες πράξεις της Παρθένου Μαρίας, σαν άτοπες και φιλόδοξες.

Ο Χρυσόστομος (4ος αιώνας) αναλύοντας στις ομιλίες του το χωρίο Ματθ. 12/46, που αναφέρεται στην απάντηση που ο Ιησούς έδωσε στη μητέρα Του, όταν ήρθε και Τον ζητούσε ενώ Αυτός δίδασκε, εξηγεί τα εξής:

**Από τους εκκλησιαστικούς που έζησαν στους τρεις πρώτους μεταποστολικούς αιώνες, μόνο ο Ιγνάτιος και ο Ειρηναίος αναφέρουν λίγα και σύντομα πράγματα για την Παρθένο Μαρία, κυρίως με τον σκοπό να δώσουν έμφραση στην παρθενική γέννηση του Κυρίου Ιησού, ενώ οι περισσότεροι από τους Πατέρες του 2ου και 3ου αιώνα αγνοούν τελείως το πρόσωπο της Παρθένου Μαρίας.*

«Αυτό που επεχείρησε η Μαρία, ήταν αποτέλεσμα πολλής φιλοδοξίας της. Γιατί, ήθελε να δείξει στο λαό, ότι εξουσιάζει και διευθύνει το Γιό της. Γιατί, ακόμη τίποτε το μεγάλο δεν φανταζόταν γι' Αυτόν. Γι' αυτό, και ήλθε σε ακατάλληλη ώρα. Πράγμα το οποίο, και ο ευαγγελιστής φαίνεται ότι το κατηγορεί. Είναι φανερό λοιπόν, ότι μόνο από καινοδοξία έκανε τούτο». (Χρυσόστομος, ομλ. μδ' Τομ. Ζ, σελ 467).

Ο Επιφάνιος (390 μ.Χ.), είναι ο εκκλησιαστικός πατέρας, που μας πληροφορεί, ποιά ήταν η θέση της επίσημης Εκκλησίας, προς το πρόσωπο της Παρθένου Μαρίας, κατά τον 4ον αιώνα. Το όνομα του Επιφάνιου, επισκόπου Κύπρου, γιορτάζεται από την Ορθόδοξη Εκκλησία, δυο φορές το χρόνο. Στο έργο του «Κατά των Αιρέσεων», κατακρίνει μια αίρεση που αναφάνηκε στη Μικρά Ασία, σε κάποια κοινότητα γυναικών, στις οποίες δόθηκε το χαρακτηριστικό όνομα «Κολλυριδιανές», επειδή λειτουργούσαν στην Παρθένο Μαρία και κατά τη λειτουργία πρόσφεραν σαν αφιέρωμα μικρά κουλλούρια. Η αίρεση αυτή, έδωσε στον Επιφάνιο την ευκαιρία να γράψει τα παρακάτω, σχετικά με το πρόσωπο της Μαρίας:

* «Άλλοι πάλι, στην υπόθεση της αγίας Παρθένου, έχουν χάσει το μυαλό τους. Και, από ζήλο, διάστηκαν να την καθίσουν στη θέση του Θεού και ενεργούν, χωρίς να δουλεύει η σκέψη τους, σαν τρελλοί. Γιατί λένε, ότι μερικές γυναίκες, πέρα στην Αραβία, από τα μέρη της Θράκης, έφεραν αυτή τη σαπουνόφουσκα ότι στο όνομα της αιεπαρθένου, κάνουν ένα ψωμάκι και μαζεύονται όλες μαζί και στο όνομα της αγίας Παρθένου, επιχειρούν ένα πάρα πολύ αθέμιτο και βλάσφημο πράγμα· κάνουν λειτουργίες με γυναίκες. Αυτό είναι πολύ ασεβές και αθέμιτο, τελείως διαφορετικό, από το κήρυγμα του Αγίου Πνεύματος. Είναι ενέργεια διαβολική και διδασκαλία πνεύματος ακαθάρτου. Γιατί, εδώ πραγματοποιείται και το γραμμένο, ότι «θα αποστατήσουν μερικοί από την υγιαίνουσα διδασκαλία δίνοντας προσοχή σε παραμύθια και σε διδασκαλίες διαμονίων» (Α' Τιμ. 4/1). Ας σταματήσει λοιπόν, η πλάνη των πλανεμένων. Γιατί, ούτε Θεός είναι η Μαρία, ούτε έχει το

* Βλέπε το αρχαίο Κείμενο «Κατά των Κολλυριδιανών των τη Μαρία προσφερόντων» στη σελ. 63.

σώμα της από τον ουρανό. Το έχει από σύλληψη ανδρός και γυναικός, κατ'επαγγελία καθώς ο Ισαάκ, οικονομηθείσα. Και κανένας να μη προσφέρει στο όνομά της, γιατί χάνει την ψυχή του!

«Τι είναι πάλι αυτό το καινούργιο, που δγήκε στη μέση; Πώς να μη φανεί εξωφρενικό στον καθένα, που έχει σύννεση αποκτημένη από τον Θεό; Και πώς να μην θεωρήσουμε, ότι το κατασκεύασμα αυτό είναι κατασκεύασμα ειδώλου και το σχέδιο διαβολικό; Γιατί πάντοτε, με καμουφλάρισμα δικαίου, ο Διάβολος γλυστράει με πονηριά στη διάνοια των ανθρώπων, για να θεοποιήσει στα μάτια των ανθρώπων τη θνητή φύση. Με ποικιλία τεχνών, σχεδίασαν αγάλματα με μορφή ανθρώπου και, έχουν μεν πεθάνει οί προσκυνούμενοι, αλλά τά αγάλματά τους, αν και οὐδέποτε ἔζησαν ÷ εἶναι δέ φανερό δι οὐτε νεκρά μπορούν νά γίνουν ἐκεῖνα πού ποτέ δέν ἔζησαν ÷ φέρνουν (τά αγάλματα) μέ τρόπο γία νά προσκυνούνται, γιατί η διάνοια (των ανθρώπων τούτων) έχει διαπράξει μοιχεία (πνευματική) από τον ενός και μόνου Θεού, σαν την ξετσιπωτη πόρνη, που έχει ερεθισθεί ἐξ αιτίας πολυμξίας ἔξω των ορίων και έχει αποβάλει την σωφροσύνη, τού νά ἔχει ἕναν ἄνδρα, σύμφωνα με τον νόμο (του Θεού). Ναι, είναι ἀλήθεια, ότι ἅγιο ἦταν το σώμα της Μαρίας, ἀλλά δέν ἦταν Θεός. Ναι, δέβαια, παρθένος η Παρθένος και τιμημένη. Ἀλλά, δέν μας δόθηκε για να την προσκυνάμε, ἀλλά, αυτή προσκυνά τον γεννηθέντα από αυτή κατά σάρκα και ελθόντα από τους ουρανοὺς, από τους κόλπους του Πατέρα. Και γι αυτό, το Ευαγγέλιο, μας προφυλάσσει, αναφέροντας ότι αυτός ο Κύριος εἶπε (προς την Μητέρα του): «Τί εἶναι μεταξύ ἐμοῦ καί σου γύναι; δέν ἤλθεν ἔτι ἡ ὥρα μου.» (Ιωάν. 2/4).

«Για να μη νομίσουν μερικοί, ότι η ἅγια Παρθένος εἶναι κάτι περισσότερο, την ονόμασε (ο Ιησούς) γυναίκα, προφητεύων τα σχίσματα και τις αιρέσεις που ἐμελλαν να γίνουν γ'αυτή πάνω στη γη. Για να μην υπολέσουν στην παράλογη αυτή αἴρεση από υπερβολικό θαυμασμό προς την ἅγια»*

Η προφητεία αυτή του Επιφάνιου, βρήκε πραγματικά την εκπλήρωσή της στη διδασκαλία της Ορθοδοξίας, η οποία,

*Adv. Haer. LXXIV.

πραγματικά, «*ὑπέπεσε εἰς τὴν παράλογον ταύτην αἵρεσιν*» – κατά τα λόγια του Επιφάνιου. Το πρόσωπο που ο ίδιος ο Κύριος αποκάλεσε «γυναίκα», σήμερα κατέχει περισσότερους από 700 λατρευτικούς τίτλους και δοξαστικές προσωνυμίες, καθώς, λ.χ., «η αμαρτωλῶν Σωτηρία», «η Βασίλισσα Ουρανού και Γης», «η Βεβαία Ελπίς» κ.τ.λ..

Και τί να πούμε για τα άλλα χαρακτηριστικά ονόματα της Παναγίας: «η Γοργοῦπήκοος», «η Αχειροποίητος», «η Φανερωμένη», «η Πλατυτέρα», «η Πανάχραντος», «η Αρβανίτισσα», «η Παναγία της Τήνου», «η Δεξιοκρατούσα» και 700 (επτακόσια) επιπλέον ονόματα, λατρευτικούς τίτλους και δοξαστικές προσωνυμίες; (Βλέπε Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια).

Και ρωτάει ο κοινός νους: Πώς συμβαίνει και όλοι αυτοί οι τίτλοι και οι εγκωμιαστικές προσωνυμίες, μολονότι ανήκουν στο ίδιο πρόσωπο, εκφράζουν αντίθετες και συγκρουόμενες ιδιότητες, που κατέχει το ίδιο αυτό πρόσωπο, καθώς και ανόμοιες καταστάσεις στις οποίες βρίσκεται;

Πώς να εξηγήσουμε, λ.χ., ότι η Παναγία η Γοργοῦπήκοος, απαντά στις προσευχές των Χριστιανῶν γρηγορότερα από την Παναγία την Γαλακτοτροφούσα, αφού είναι το ίδιο πρόσωπο;

Ή, πώς συμβαίνει η Παναγία της Τήνου να είναι τόσο πασίγνωστη και πλούσια, ενώ η Παναγία η Αρβανίτισσα είναι τελείως άγνωστη και φτωχή;

Ή γιατί κάποια εικόνα της Παναγίας είναι θαυματουργική, ενώ μια άλλη εικόνα της δεν μπορεί να θαυματουργήσει, μολονότι εικονίζουν και οι δυο το ίδιο πρόσωπο; Την ίδια Παναγία;

Αυτά είναι μερικά από τα αναπάντητα ερωτήματα, που έχουν καταντήσει τη σημερινή «Παναγιολατρεία», ή «Μαριολατρεία», ένα θρησκευτικό λαβύρινθο και μία φοβερή παγίδα των ευσεβῶν ψυχῶν.

Δεν είναι διόλου υπερβολή, αν πούμε ότι η σημερινή Εκκλησία, θα πρέπει να ονομάζεται «Εκκλησία της Παναγίας», και όχι «Εκκλησία του Χριστού».

Η μεσιτεία της Παρθένου Μαρίας

Η διδαχή, ότι εμείς οι αμαρτωλοί άνθρωποι, πρέπει να επικαλούμαστε την Παρθένο Μαρία, σα μεσίτριά μας προς τον Χριστό, είναι διδαχή βασική και ουσιώδης, στην Ομολογία πίστεως τής Ορθόδοξης Εκκλησίας. Σύμφωνα με το τυπικό της λειτουργίας της, ενώ ο Διάκονος στέκεται μπροστά στην εικόνα της Θεοτόκου, βλέποντας προς την εικόνα του Χριστού, οι χοροί ψάλλουν: «ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου, Σῶτερ σῶσον ἡμᾶς». Η φράση αυτή, σημαίνει ότι ο Σωτήρας Χριστός χορηγεί τη Σωτηρία Του, ή την προστασία Του, στον αμαρτωλό, δια μέσου της μεσιτείας της Παρθένου Μαρίας.

Όμως, η επίκληση της Παρθένου Μαρίας να μεσιτεύει για μας, είναι μια πράξη εντελώς αντίθετη, όχι μόνο προς τη διδαχή του Ευαγγελίου, αλλά και προς το παράδειγμα που μας άφησε ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς. Επειδή, στην Καινή Διαθήκη, τη μια και μόνη φορά που η Παρθένος Μαρία μεσίτευσε στον Ιησού (κι αυτό έγινε για το κρασί στο γάμο της Κανά), ο Κύριος, όχι μόνο παραμέρισε τη μεσιτεία της αλλά και τη μάλωσε με λεπτότητα, με τα λόγια: «*Τί εἶναι μεταξύ ἐμοῦ καί σου γυναίκα;*» (Ιωάν. 2/4).

Η Παρθένος Μαρία, αμέσως αναγνώρισε το λάθος της και είπε στους υπηρέτες: «*Ὅ,τι σᾶς πεί κάνετε*». Αν λοιπόν, ο Κύριος Ιησούς, δεν δέχτηκε τη μεσολάβηση της Παρθένου Μαρίας, για ένα τόσο μικρό ζήτημα, καθώς ήταν η έλλειψη του κρασιού στο γάμο, πώς να πιστέψουμε ότι δέχεται τη μεσολάβησή της στο μεγάλο ζήτημα της Σωτηρίας των αμαρτωλών;

Άλλωστε, μεσίτης θα ήταν απαραίτητος, στην περίπτωση που ο αμαρτωλός δεν θα είχε το δικαίωμα να πλησιάσει ο ίδιος το Χριστό. Εφόσον, όμως, ο ίδιος ο Κύριος Ιησούς μας παραγγέλλει να πηγαίνουμε προς Αυτόν απ'ευθείας, ασφαλώς αμαρτάνουμε, όταν περιφρονούμε την παραγγελία Του και καταφεύγουμε σε άλλα πρόσωπα.

Να οι διακηρύξεις Του:

«*Ἔλθετε πρὸς ἘΜΕ ὅλοι οἱ κοπιῶντες καὶ φορτωμένοι καὶ ἘΓΩ θά σᾶς ἀναπαύσω*» (Ματθ. 11/28). «*Τόν ἐρχόμενον πρὸς ἘΜΕ δέν θά ἐκβάλω ἔξω*» (Ιωάν. 6/37). «*ἘΓΩ εἶμαι ἡ θύρα· δι' ἘΜΟΥ ἐάν τις εἰσέλθῃ, θά σωθῇ*» (Ιωάν. 10/8).

«Ὅ,τι ἂν ζητήσετε ἐν τῷ ὀνόματί ΜΟΥ, ΕΓΩ θά κάμω αὐτό» (Ιωάν. 14/4), κ.ά.

Επίσης, οι διακηρύξεις των αποστόλων:

«Δέν ὑπάρχει δι' οὐδενός ἄλλου ἢ σωτηρία» (Πράξ. 4/12).

«Εἷς μεσίτης Θεοῦ καί ἀνθρώπων, ἄνθρωπος Ἰησοῦς Χριστός ὁστις ἔδωκεν ἑαυτόν ἀντίλυτρον ὑπερ πάντων» (Α΄ Τιμ. 2/5).

«Ἐχοντες ἀρχιερέα μέγα, ὁστις διήλθε τούς οὐρανοῦς, Ἰησοῦν τόν Υἱόν τοῦ Θεοῦ... ἅς πλησιάζωμεν λοιπόν μετά παρρησίας εἰς τόν θρόνον τῆς χάριτος, διά νά λάβωμεν ἔλεος, καί νά εὐρωμεν χάριν πρὸς δοθήθειαν ἐν καιρῷ χρειᾶς» (Εβρ. 4/14–16).

Ὅστε, το ζήτημα εἶναι, ἀν δείχνουμε ὑποταγή στήν παραγγελία τοῦ Κυρίου καί καταφεύγουμε σ' Αὐτόν ἀπ' εὐθείας, ἢ, ἀν παραμερίζομε τίς προσκλήσεις Του καί επικαλούμαστε τήν Παρθένο Μαρία, γιά μεσιτεία, γιά προστασία καί γιά Σωτηρία.

Ἀν πράγματι εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ἡ Παρθένο Μαρία μεσιτεύει, προστατεύει καί σώζει, τότε τί ἄλλο ἀπομένει γιά νά κάμει ὁ Χριστός;

Ὁ ἴδιος ὁ Θεός, στή σχέδιο τῆς Σωτηρίας, ὅρισε, καθῶς βλέπουμε στήν Ἁγία Γραφή, τή σειρά: Θεός, Χριστός, ἀμαρτωλός. Με ποῖο δικαίωμα λοιπόν, ἡ Κρατική Ἐκκλησία, ἀλλάξε αὐτή τή σειρά τοῦ Θεοῦ, σε: Χριστός, Παναγία, ἀμαρτωλός;

Ἀς δούμε ὅμως, τὸ ζήτημα τῆς μεσιτείας τῆς Παρθένου Μαρίας καί ἀπό μιά ἄλλη πλευρά.

Ἡ μεσιτεία προϋποθέτει τήν πανταχοῦ παρουσία καί τήν παντογνωσία τοῦ μεσίτη.

Για νά φέρει τὸ ἀγαθὸ τῆς ἀποτελέσμα, ἡ μεσιτεία, πρέπει νά εἶναι ὁποσοδήποτε συνενωμένη με τήν «πανταχοῦ παρουσία», καθῶς καί με τήν «παντογνωσία» τοῦ μεσίτη. Δυο ιδιότητες, που καθῶς γνωρίζομε, ἀνήκουν ἀποκλειστικά καί μόνο στήν Θεότητα. Ἡ Πανταχοῦ παρουσία, εἶναι μιά ιδιότητα που κατέχει ὁ Θεός, ὥστε νά μπορεῖ νά μπαινέι σε ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ χώρου, ἔτσι που τίποτε νά μὴ διαφεύγει ἀπὸ τὴ γνώση Του καί τὴ δύναμή Του.

Ὅσο γιά τήν Παντογνωσία, αὐτὴ πάλι εἶναι μιά ιδιότητα τοῦ Θεοῦ, νά γνωρίζει κάθε στιγμή τῆς ζωῆς μας, τίς σκέψεις μας, τίς ἀνάγκες μας, ἀκόμα καί τὰ πλέον κρυφὰ μυστικά τῆς καρδιάς μας.

Η Παρθένος Μαρία, ούτε ήταν, ούτε είναι Θεός, ώστε να κατέχει αυτές τις απεριόριστες ιδιότητες του Θεού. Είναι δημιούργημα. Δηλαδή, ένα πρόσωπο με τις περιορισμένες δυνάμεις και ικανότητες που έχει το κάθε δημιούργημα.

Με βάση λοιπόν, αυτή την αναμφισβήτητη αλήθεια, αν υποθέσουμε ότι υπάρχουν σ'όλο τον κόσμο 100 εκατομμύρια Ορθόδοξοι Χριστιανοί, οι οποίοι επικαλούνται την Παναγία, τουλάχιστον μια φορά την ημέρα, τότε, με έναν απλό λογαριασμό, βρίσκουμε ότι το κάθε δευτερόλεπτο, πρέπει η Παρθένος Μαρία ν'ακούη 12,000 περίπου προσευχές. Πρέπει, επίσης, στο ίδιο αυτό δευτερόλεπτο να είναι ικανή να κρίνει σε ποιόν από τους 12,000 προσευχόμενους θα απαντήσει, τότε θα απαντήσει και πως θα απαντήσει στην κάθε προσευχή, άσχετα σε ποιό σημείο του κόσμου βρίσκεται ο προσευχόμενος. (Αυτό ισχύει, μόνο για τα 100 εκατομμύρια των Ορθοδόξων Χριστιανών, χωρίς να υπολογίζουμε τα 250 εκατ. των Καθολικών, που κι αυτοί επίσης, προσεύχονται στο ίδιο πρόσωπο, για μεσιτεία).

Το θέμα λοιπόν, της μεσιτείας της Παρθένου, παρουσιάζεται στην τελευταία του ανάλυση, ως εξής:

α) Ή θα δεχθούμε την Παρθένο Μαρία σαν Θεό, με τις θείες ιδιότητες της πανταχού παρουσίας και της παντογνωσίας, οπότεν θα θεοποιήσουμε την Παρθένο Μαρία και θα παραδεχθούμε θεία τετράδα, όχι πλέον θεία Τριάδα. Ή,

β) Θα δεχθούμε την Παρθένο Μαρία σαν δημιούργημα, σύμφωνα με τον Λόγο του Θεού και θα την σεβόμαστε σαν τη «χαριτωμένη γυναίκα», την ευλογημένη ψυχή που βρίσκεται στη δόξα του Κυρίου της και του Σωτήρα της (Λουκ. 1/46-47).

Κάποιος σύγχρονος εκκλησιαστικός συγγραφέας, στον ζήλο του ν'αποδείξει την αξία της Μεσιτείας της Παρθένου Μαρίας, μας πληροφορεί τα εξής:

«Πλήθος αναντιρρήτων και εξακριβωμένων θαυμάτων, που επραγματοποιήθησαν δια της πρεσβείας της Θεοτόκου, έχει να διηγηθεί όχι μόνον η εκκλησιαστική ιστορία, αλλά και η προσωπική πείρα πολλών συγχρόνων Χριστιανών. Ας αναφέρωμεν επί παραδείγματι την θαυματουργικήν λύτρωσιν της Κωνσταντινουπόλεως από την πολιορκίαν των Αβάρων, την οποίαν επέτυχαν οι πιστοί με τας προσευχάς των προς την

Θεοτόκον. Εις ένδειξιν δε θερμής ευγνωμοσύνης προς αυτήν, συνεταξαν τον ευχαριστήριον ύμνον «τῆ ὑπερμάχῳ στρατηγῶ τά νικητήρια» και καθιέρωσαν την ακολουθίαν του Ακαθίστου».

Τί άραγε, θέλει να μας βεβαιώσει αυτός που γράφει αυτά τα «ιστορικά» πράγματα; Μας εξηγεί, ότι η Θεοτόκος άκουσε τις προσευχές των πιστών και με την πρεσβεία της λύτρωσε την Κωνσταντινούπολη από τα χέρια των Αβάρων (το 624 μ.Χ.). Όμως, ο συγγραφέας μας δεν μας εξηγεί, γιατί η ίδια Θεοτόκος δεν άκουσε τις προσευχές των πιστών, ώστε να λυτρώσει την Κωνσταντινούπολη και από τα χέρια των Τούρκων (το 1453 μ.Χ.). Εκτός αν πιστεύει ότι η Θεοτόκος είναι το υπεύθυνο πρόσωπο που άφησε να τουρκέψει η Πόλη, σπόταν, καθώς φαίνεται, αγαπάει τους Τούρκους περισσότερο απ'όσο αγαπάει εμάς τους Έλληνες!

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Θαύματα αλήθειας και θαύματα ψεύδους

Ότι ο Θεός κάνει θαύματα, αυτό το γνωρίζει ο καθένας. Όμως, δεν γνωρίζει ο καθένας, ότι και ο Διάβολος κάνει θαύματα. Πράγματι, η Αγία Γραφή, διδάσκει ότι έγιναν και γίνονται θαύματα αλήθειας. Αλλά, διδάσκει επίσης, ότι έγιναν και γίνονται θαύματα ψεύδους. Το περιστατικό, λ.χ., που εξιστορείται στην Παλαιά Διαθήκη (Εξοδ. Ζ'), δείχνει, πως οι μάγοι του Φαραώ, σαν όργανα, του Διαβόλου, ενεργούσαν τα ίδια ακριβώς θαυματουργικά έργα, που ενεργούσαν και ο Μωϋσής με τον Ααρών, σαν όργανα του Θεού.

Μήπως και στην Καινή Διαθήκη, ο Σίμωνας ο μάγος, δεν έκανε στη Σαμάρεια μαγείες και σημεία τέτοια που οι άνθρωποι στην άγνοιά τους τον είχαν εξομοιώσει με τον Θεό κι έλεγαν γι αυτόν ότι είναι «*ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἢ μεγάλη;*» (Πράξ. 8).

Σχετικά με τα διαβολικά θαύματα, ο Κύριος Ιησούς προειδοποιεί: «*Θέλουσιν ἐγερθῆ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, καὶ θέλουσι δείξει σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥστε νά πλανήσωσιν, εἰ δυνατόν, καὶ τούς ἐκλεκτούς*» (Ματθ. 24/24).

Επίσης, ο Παύλος γράφει: «*Καὶ οὐδέν θαυμαστόν· διότι αὐτός ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός*» (Β' Κορ. 11/14).

Εδώ, πρέπει να προσέξουμε το ρήμα «*μετασχηματίζομαι*» που εννοεί: αλλάζω το εξωτερικό παρουσιαστικό μου, ώστε να ξεγελάσω τους ανθρώπους, ως προς την αληθινή μου ταυτότητα. Να νομίζουν δηλαδή, οι άνθρωποι, ότι είμαι ο Α, ενώ στην πραγματικότητα είμαι ο Β.

Κατά την ομολογία λοιπόν του αποστόλου, ο Διάβολος με τα όργανά του κάνει θαύματα μεταμφιεσμένα. Δηλαδή θαύματα, που ενώ εξωτερικά φαίνονται σαν έργα του Θεού, στην πραγματικότητα είναι έργα του Διαβόλου. Οι θαυματουργικές του ενέργειες, δημιουργούν την εντύπωση ότι γίνονται από άγγελο φωτός, δηλαδή από κάποιο όργανο του Θεού, ενώ, στην πραγματικότητα γίνονται από όργανο του σκότους.

Εξ αιτίας αυτής της παραπλανητικής συμπεριφοράς του Διαβόλου, ο Θεός μας προειδοποιεί να μη φαινόμεστε ευκολόπιστοι, μποροστά στο κάθε θαύμα, «*ἀλλά δοκιμάζεται τα πνεύματα ἄν ἦναι ἐκ τοῦ Θεοῦ*» (Α΄ Ιωάν. 4/1). «*Ἐπειδή οἱ διάκονοι τοῦ Σατανᾶ μετασηματίζονται εἰς διακόνους δικαιοσύνης*» (Β΄ Κορ. 11/15).

«*Σεῖς ὁμως προσέχετε*» (Ματθ. 24/33).

Τα κριτήρια

Ὅμως, πώς θα προσέξουμε; Ρωτάει ο ειλικρινής Χριστιανός.

Εφόσον ο Διάβολος, έχει την εξουσία να κάνει πραγματικά θαύματα, πώς θα διακρίνουμε τα θαύματα του Θεού από τα θαύματα του Διαβόλου; Ποιά είναι τα κριτήρια, που ξεχωρίζουν το θαύμα της αλήθειας, από το θαύμα του ψεύδους;

Η απάντηση δεν είναι δύσκολη. Αρκεί να προσέξουμε, ποιό πρόσωπο δοξάζεται εξ αιτίας του θαύματος, καθώς και ποιά αλήθεια κηρύσσεται δια μέσου του θαύματος. Επειδή, το κάθε θαύμα της αλήθειας, διαφημίζει πάντοτε την αλήθεια της Σωτηρίας του Χριστού. Εξυψώνει αποκλειστικά το πρόσωπο του Χριστού και ποτέ πρόσωπα δημιουργημάτων, άσχετα πόσο άγια θεωρούνται από τα πρόσωπα.

Ὅταν λ.χ., ο απόστολος Πέτρος θεράπευσε στα Ιεροσόλυμα τον χωλό άνθρωπο, κήρυξε: «*Διά τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου... παρίσταται οὗτος ἐνώπιόν σας ὑγιής...*» (Πράξ. 3/6,16).

(ο απόστολος απέδωσε τη δόξα στο πρόσωπο του Χριστού).

«*Καί δέν ὑπάρχει δι' οὐδενός ἄλλον ἢ σωτηρία, διότι οὔτε ὄνομα ἄλλο εἶναι ὑπό τόν οὐρανόν δεδομένον μεταξύ τῶν ἀνθρώπων διά τοῦ ὁποίου πρέπει νά σωθῶμεν*» (Πράξ.. 4/12).

(διαφήμιση του καθαροῦ εναγγελίου της Σωτηρίας του Χριστού.)

Επίσης, όταν ο απόστολος Παῦλος θεράπευσε τον εκ γεννητης χωλό, στα Λύστρα, οι κάτοικοι θεοποίησαν τον Παῦλο και τον Βαρνάβα φωνάζοντας: «*Οἱ θεοί ὁμοιωθέντες μέ ἀνθρώπους κατέβησαν πρός ἡμᾶς. Καί ὠνόμαζαν τόν μέν Βαρνάβα Δία τόν δέ Παῦλος Ἐρμῆν*» (Πράξ. 14/11-12).

Στο άκουσμα αυτών των επαίνων, οι απόστολοι έσχισαν τα ρούχα τους, λέγοντας: «*Ἄνδρες τί κάμνετε ταῦτα; Καί ἡμεῖς*

εἴμεθα ἄνθρωποι ὁμοιοπαθεῖς μέ σᾶς» (οι απόστολοι συνιστοῦν τη δόξα του Χριστού, ὄχι του εαυτοῦ τους) *«κηρύττοντες πρὸς ἐσᾶς νὰ ἐπιστρέψετε ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα...»* (διαφήμιση καθαρῦ εὐαγγελίου), (Πράξ. 14/15).

Εκτός ἀπὸ τὸ κήρυγμα που ἀκούγεται, και τὸ πρόσωπο που δοξάζεται, ἓνα τρίτο κριτήριο, που ξεχωρίζει τὸ θαῦμα τὸ ἀληθινὸ ἀπὸ τὸ παραπλανητικὸ, εἶναι και ἡ ἀνάμιξη σ'αὐτὸ χρήματος και προσωπικοῦ συμφέροντος. Σε καμία περίπτωση, δεν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος να αγοράσει, να πουλήσει ἢ να εκμεταλλευτεῖ τις υπερφυσικὲς ἐνέργειες του Θεοῦ, χωρὶς ὁ υπαίτιος να γίνει ἀνάθεμα.

Ἐνα διαφωτιστικὸ παράδειγμα, εἶναι τὸ περιστατικὸ του Σίμωνα του μάγου.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, χρησιμοποιώντας σατανικὴ δύναμη, ἔκανε θαύματα τόσο καταπληκτικὰ, ὥστε οἱ μάρτυρες που τα ἔβλεπαν τὸν ὀνόμασαν: *«Ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἢ μεγάλη»* (Πράξ. 8/10).

Σε μια στιγμή, κινούμενος ἀπὸ πονηριά, πρόσφερε στον Πέτρο και τὸν Ἰωάννη χρήματα, για να εξαγοράσει ἀπὸ τους ἀποστόλους τὸ προνόμιο να δίνει κι'αὐτὸς Πνεῦμα Ἅγιο στους ἀνθρώπους, καθὼς ἔκαναν κι αὐτοί. Ἡ ἀπάντηση του ἀποστόλου Πέτρου, ἦταν καθαρὴ και αυστηρὴ: *«Τὸ ἀργῦριό σου ἄς εἶναι μετὰ σοῦ εἰς ἀπώλειαν, διότι ἐνόμισες ὅτι ἡ δωρεὰ τοῦ Θεοῦ ἀποκτᾶται διὰ χρημάτων»* (Πράξ. 8/20).

Ἡ ἀνάμιξη χρήματος λοιπὸν, σε κάθε μορφῆς θαῦμα, μαρτυρεῖ ὅτι στο θαῦμα αὐτὸ, ὁ Θεὸς δεν ἔχει καμία συμμετοχή.

«Πολλοὶ θέλουσιν ἐξακολουθήσει εἰς τὰς ἀπωλείας αὐτῶν διὰ τοὺς ὁποίους ἢ ὁδὸς τῆς ἀληθείας θέλει βλασφημηθῆ. Καὶ διὰ πλεονεξίας θέλουσι σᾶς ἐμπορευθῆ μέ πλαστοὺς λόγους, τῶν ὁποίων ἢ καταδίκη ἔκκαλαι δέν μένει ἀργή και ἢ ἀπώλεια αὐτῶν δέν νυστάζει» (Β' Πέτρον 2/2-3).

Μια ἄλλη πλευρά του ζητήματος, εἶναι ἡ χρῆσὴ τῆς ἐξουσίας, που κατέχει ὁ Σατανάς. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς τὸν ὀνομάζει *«ἄρχοντα τοῦ αἰῶνος τούτου»* (Ἰωάν. 12/31). Και ὁ ἀπόστολος Παῦλος, τὸν θεωρεῖ σαν τὸν *«θεὸν τοῦ κόσμου τούτου»* (Β' Κορ. 4/4). Του κόσμου, δηλαδή, που ζει παραδομένος στην ἀμαρτία. Μ'αὐτὴ λοιπὸν τὴν ἐξουσία που κατέχει, εἶναι ικανὸς ἀκόμα και ἀρρώστειες να επιβάλλει στους ἀνθρώπους.

Μια τέτοια περίπτωση, ήταν η γυναίκα την οποία έδεσε ο Σατανάς, «νά είναι άρρωστη, συγκύπτουσα, επί δεκαοκτώ χρόνια» (Λουκ. 13/11). Αν λοιπόν ο Σατανάς έχει τη δύναμη να δένει με αρρώστια ένα άνθρωπο, όλο-όλο που χρειάζεται να κάνει, είναι να ελευθερώσει ο ίδιος το θύμα του, στο μέρος, στον χρόνο και στις περιστάσεις που αυτός επιθυμεί, ώστε, με το θαύμα της θεραπείας που ενεργεί, να σκεπάζει το φως του Ευαγγελίου, παραπλανώντας τους πολλούς ευκολόπιστους, στα σκοτάδια της απιστίας. Έτσι, ο Σατανάς, με το θαύμα του ευεργετεί ένα άρρωστο, αλλά συγχρόνως πλανά χίλιους άλλους ανθρώπους.

Ο Λόγος του Θεού, λοιπόν, μας προσφέρει τέσσερα αναμφισβήτητα κριτήρια, τα οποία μαρτυρούν την προέλευση των θαυμάτων.

Αυτά είναι:

1) Τα θαύματα που ενεργεί ο Διάβολος, σκεπάζουν το όνομα και τη δόξα του Χριστού, για να ανυψώσουν και να δοξάσουν πρόσωπα δημιουργημάτων. Στις περιπτώσεις αυτές, «ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός» (Β΄ Κορ. 11/14) και χρησιμοποιεί ονόματα αγίων ή το όνομα της Παρθένου Μαρίας, σαν ένα προπέτασμα καπνού, για να πετύχει τους πονηρούς σκοπούς του.

2) Στα θαύματα που κάνει ο Διάβολος, διαφημίζει, με τα όργανά του, διδασκαλίες που είναι εντελώς ξένες προς το γνήσιο ευαγγέλιο της Σωτηρίας του Χριστού. Μύθοι, παιδαριώδεις ιστορίες, φανταστικές οράσεις, καθώς και λογής-λογής δεισιδαιμονίες, πλαισιώνουν τα θαύματα του Σατανά.

3) Τα θαύματα του Διαβόλου –αληθινά και ψεύτικα– δημιουργούν πηγές οικονομικών εσόδων, με συνεισφορές, με αφιερώματα, καθώς και με άλλα υλικά ωφέλη, που προσφέρονται από τους αφελείς προσκυνητές.

4) Ελευθερώνοντας ο Σατανάς, σε ορισμένους θρησκευτικούς τόπους και σε ημέρες θρησκευτικών εορτών, κάποιον ή κάποιους, τους οποίους είχε ο ίδιος δέσει με αρρώστια, (Λουκ. 13/11), κατορθώνει να εξαπατά τις καρδιές χιλιάδων άλλων ανθρώπων, οι οποίοι, εξαιτίας της καμουφλαρισμένης Σατανικής θεραπείας, λατρεύουν κι επαινούν πρόσωπα και ονόματα δημιουργημάτων, όχι του Χριστού (Ρωμ. 1/23).

Γιατί ο Θεός επιτρέπει στον Διάβολο να θαυματουργεί;

Ο ίδιος ο Θεός, μας εξηγεί το γιατί. Ο Θεός αφήνει τον Διάβολο να κάνει θαύματα, με τον σκοπό να δοκιμάζει τη χριστιανική μας ειλικρίνεια και την αφοσίωσή μας προς Αυτόν.

Να, τι εξηγεί ο Θεός στο λαό Του:

«Ἐάν ἐγερθῆ ἐν μέσῳ σου προφήτης... καὶ δώσῃ εἰς σέ σημεῖον ἢ τεράστιον καὶ ἀληθεύσῃ τό σημεῖον ἢ τό τεράστιον, περὶ τοῦ ὁποῖου ἐλάλησε εἰς σέ, λέγων, Ἔσ' ὑπάγωμεν κατόπιν ἄλλων θεῶν... καὶ ἄς λατρεύσωμεν αὐτούς, δέν θέλεις δώσει ἀκρόασιν εἰς τούς λόγους τοῦ προφήτου ἐκείνου... διότι δοκιμάζει ἐσᾶς ὁ Κύριος ὁ Θεός σας διὰ νὰ γνωρίσῃ ἐάν ἀγαπᾶτε Κύριον τόν Θεόν σας... εἰς αὐτόν θέλετε εἶσθαι προσκεκολλημένοι...» (Δευτ. 17/1-4).

Μας εξηγεί λοιπόν ο Θεός, ότι αν κάποιος θαυματοποιός (προφήτης ή άλλος, ζωντανός ή νεκρός) ενεργήσει ένα πραγματικό θαύμα, να μη παρασυρθήτε –μας λέγει– από το θαύμα και ακολουθήσετε τα λόγια του, όταν σας προτρέπει να λατρεύσετε, εκτός του αληθινού Θεού και άλλα πρόσωπα. Τα έργα του θαυματοποιού, δεν κάνουν αληθινά τα λόγια του.

Το γεγονός ότι κάποιος κάνει θαύματα, δεν σημαίνει ότι και η διδασκαλία του είναι ορθή.

Και πράγματι, ο Κύριος Ιησούς βεβαιώνει ότι: *«πολλοί θέλουσι εἰπεῖ πρὸς ἐμέ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε... δέν ἐκάναμε ἐν τῷ ὀνόματί σου θαύματα πολλά; Καί τότε θέλω ὁμολογήσει πρὸς αὐτούς, ὅτι ποτέ δέν σᾶς ἐγνώρισα, φεύγετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τήν ἀνομίαν» (Ματθ. 7/22--23).*

Συνεπώς, η ορθή διδασκαλία, είναι αρκετή για να χαρακτηρίσει το θαύμα. Αλλά, το θαύμα, δεν είναι αρκετό για να επαληθεύσει τη διδασκαλία.

Εκτός αυτού, τα παραπλανητικά θαύματα του Διαβόλου, μας εξηγεί ο Θεός, χρησιμοποιούνται από τον Θεό σαν μέσα δοκιμαστικά, της αγάπης και της υπακοής του ανθρώπου προς Αυτόν.

Συμπέρασμα

Όταν είμαι χριστιανός, φωτισμένος από την Αγία Γραφή και ακούσω ότι η Παναγία της Τήνου, ή ο Άγιος Νεκτάριος ή οποιοσδήποτε άλλος άγιος, έκανε κάποιο θαύμα, δεν θα βιασθώ να διαψεύσω αυτό το θαύμα. Αν πράγματι το θαύμα αυτό έγινε – και δεν είναι κάποια «ευσεβής απάτη» – τότε θα το δεχθώ, αλλά, συγχρόνως, θα το χαρακτηρίσω σαν μια συνηθισμένη παραπλανητική ενέργεια του Σατανά, ο οποίος κρύβεται πίσω από σεβαστά ονόματα αγίων ψυχών, για να πετύχει τους σκοτεινούς σκοπούς του, που είναι η αποπλάνηση και το ψέμα. Επίσης, θα ερμηνεύσω το θαύμα της πλάνης, σαν μία αφορμή, για να δοκιμασθούν οι Χριστιανοί «*εάν αγαποῦν τόν Κύριον καί ἄν εἶναι πράγματι προσκολλημένοι σ' Αὐτόν*» καί όχι σε άλλα πρόσωπα, όσον άγια και αν είναι αυτά.

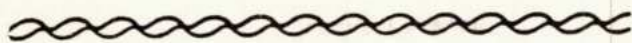
Το θαύμα, λοιπόν, δεν αποτελεί αξιόπιστη μαρτυρία, ούτε της αληθινής πίστης ούτε της αληθινής διδασκαλίας· αντίθετα, γίνεται συχνά το μέσο Σατανικής ενέργειας και απάτης. Θαύμα ζήτησε ο Σατανάς, σαν απόδειξη της Θεότητας του Χριστού· «*Ἐάν εἶσαι Υἱός τοῦ Θεοῦ ρίψον σεαυτόν κάτω*» (από το πτερυγίον του Ναού).

Σε απάντηση ο Κύριος Ιησούς, αποδοκιμάζει το θαύμα σαν απόδειξη της αληθείας:

«Δέν θέλεις πειράσει Κύριον τόν Θεόν σου» (Ματθ. 4/7)

Ας συγκρατήσουμε τούτη την αλήθεια:

Η γνήσια διδαχή, είναι αρκετή για να χαρακτηρίσει το θαύμα· όμως ουδέποτε το θαύμα είναι αρκετό για να επαληθεύσει την αλήθεια της διδαχής.



Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΥΦΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Η ανάσταση και ανάληψη της Παρθένου Μαρίας

Το έτος 1950, ήταν ιστορικό για τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία. Ανακηρύχθηκε «Έτος Άγιο». Ήταν επίσης και έτος χαρμόσυνο, επειδή, την 1η Νοεμβρίου 1950, ο Πάπας Πίος ΙΒ΄ θέσπισε επίσημα το δόγμα της Μετάστασης της Παρθένου Μαρίας.

Εκείνη την ημέρα, ο Ποντίφικας, στάθηκε στην κυρία πύλη του Ναού του Αγίου Πέτρου, στη Ρώμη, και μπροστά σε πλήθος Καρδινάλιων, Αρχιεπισκόπων και διακοσίων περίπου χιλιάδων πιστών, ανακήρυξε την Παρθένο Μαρία «Βασίλισσα των Ουρανών», με τα εξής λόγια:

*«Ανακηρύσσουμε και ορίζουμε, σα δόγμα που ο Θεός αποκάλυψε, ότι η άσπιλος Μητέρα του Θεού, η αιειπαρθένος Μαρία, αφού πέθανε, αναλήφθηκε στην ουράνια δόξα, με το σώμα της και την ψυχή της».**

Και τώρα η ερώτηση: Γιατί χρειάστηκαν 15 αιώνες, ώσπου να θεσπιστεί η σωματική ανάληψη της Θεοτόκου σαν επίσημο δόγμα; Αν ήταν αλήθεια, στο 1950, ότι η Παρθένος αναλήφθηκε στους Ουρανούς, τότε αυτό θα πρέπει να ήταν αλήθεια, επίσης, και στον πρώτον αιώνα, όταν πέθανε. Που λοιπόν, οφείλεται αυτή η μακρόχρονη καθυστέρηση;

Η απάντηση είναι, ότι σε όλο αυτό το χρονικό διάστημα, υπήρχε στους κόλπους της Εκκλησίας η υποψία ότι η Μετάσταση της Παρθένου Μαρίας, δεν είναι παρά ένας απόκρυφος μύθος, που καθώς μάλιστα αποδείχεται, είναι και καρπός προμελετημένης πλαστογραφίας.

Και τέτοια, πράγματι, είναι η περίπτωση.

Ο μύθος, διαμορφώθηκε και πλαστογραφήθηκε στη Γαλλία, κατά τον έκτο αιώνα. Υιοθετήθηκε από τη Ρώμη, κατά τον όγδοο ή ένατο αιώνα.

**Από τον αποστολικό κανόνα Magnificentissimus Deus, 1 Νοεμβρίου 1950. Ο Πάπας Ιωάννης Παύλος Β΄ ανανέωσε αυτό το δόγμα στις 25 Μαρτίου 1987, με την ποιμαντορική του επιστολή Redemptoris Mater (Μητέρα του Αυτρωτή).*

Ορθοδοξία, αγκάλιασε «με κλειστά μάτια» αυτή την παπική «αποκάλυψη» της Μετάστασης της Θεοτόκου, πριν ακόμη γίνει το σχίσμα με τη Δύση (1054 μ.Χ.)*. Την επιβεβαίωσε στη Σύνοδο της Ιερουσαλήμ, όταν Πατριάρχης εκεί ήταν ο Δοσίθεος (1672). Και μέχρι σήμερα, η Εκκλησία, γιορτάζει την Κοίμηση (και τη Μετάσταση) της Θεοτόκου κάθε χρόνο, την 15η του Αυγούστου.

Να πως διατύπωσε τη διδαχή η Σύνοδος της Ιερουσαλήμ:**

«Τοῖς ἀπανταχοῦ γῆς καί θαλάσσης ὀρθοδόξοις ἐπισκόποις, ἀδελφοῖς καί συλλειτουργοῖς ἡμῶν ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, καί πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς εὐσεβέσι καί ὀρθοδόξοις Χριστιανοῖς, τέκνοις ἀγαπητοῖς ἡμῶν ἐν Κυρίῳ, χαίρειν.

Ὅμοιον τι θεωροῦμεν τήν σήμερον, διτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός σηκώνεται ἀπό τόν θρόνον του, ὁποῦ καθέζεται ἐκ δεξιῶν τῆς μεγαλωσύνης τοῦ Πατρός, εὐγένει καί περναῖ ὄλους τοὺς οὐρανοῦς, διά νά προῦπαντήσῃ τό μέγα πρόσωπον ἐκεῖνο, τήν μεγάλην βασίλισσαν, τήν μεγάλην σουλτάναν, τήν Παναγίαν μας, τήν κυρίαν μας, τήν ἰδίαν του μητέρα.

Τί πράγμα εἶναι ἐκεῖνο, ὁποῦ νά ἤμπορῇ νά φαίνεται διά μέγανον σημεῖον εἰς τόν οὐρανόν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Θεός, ἐκεῖ ὁποῦ παραστέκονται αἱ ἅγαι δυνάμεις; Ἄλλο δέν εἶναι παρά ἡ Παναγία· ὁποῦ ἦτον μέγανον σημεῖον εἰς τήν γῆν, ἐπειδή ἐγέννησε Θεόν ἐνανθρωπήσαντα, καί γεννήσασα ἔμεινεν ἄφθορος καί παρθένος· καί ἔτι λέγεται σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, διότι μέ τό σῶμα ἀναβαίνει εἰς τόν οὐρανόν· καί ἄν καλά καί ἐμπῆκεν εἰς τό μνημεῖον τό ἄχραντόν της ἐκεῖνο σκῆνος, πλὴν εἰς τρεῖς ἡμέρας μετεστάθη εἰς οὐρανοῦς μετά σώματος, καθώς καί ὁ Χριστός ἀνελήφθη...».

Αυτός ο μύθος, έχει την αρχή του, καθώς και παραπάνω είπαμε, όχι στον πρώτον αιώνα, ούτε στο δεύτερο, ούτε στον

*Ιωάννης ο Δαμασκηνός (8ος αιώνας) αναθέρμανε στην Ανατολική Εκκλησία το δόγμα της Ανάληψης και του δοξασμού της Μαρίας, μέχρι του σημείου να πει ότι ο Χριστός ήταν η φυσική εικόνα της μητέρας Του (εικόν φυσική της τεκούσης αυτόν μητρός).

**1. Καρμίρη: «Τα Δογματικά και Συμβολικά Μνημεία της Καθολικής Ορθοδόξου Εκκλησίας, Τόμος II, σελ. 687, κ. εφ.

τέταρτο, αλλά στον έκτο αιώνα. Τότε, στον έκτο αιώνα, ένας πλαστογράφος Γάλλος,* έγραψε την απόκρυφη ιστορία με τον τίτλο: «Ο θάνατος της Ευλογημένης Δέσποινας», μιμούμενος την ευαγγελική εξιστόρηση της ανάστασης και της ανάληψης του Χριστού, καθώς ο Ιωάννης την αφηγείται στο ευαγγέλιό του.** Μάλιστα, για να κάμει τα πράγματα πλέον αυθεντικά και πιστευτά, ισχυρίζεται ότι είναι ο απόστολος Ιωάννης και ότι ήταν ο ίδιος αυτόπτης μάρτυρας, στη σκηνή της ανάληψης της Παρθένου.

Το τέχνασμα «έπιασε», επειδή έγινε σε μια εποχή αξιοθρήνητης θρησκευτικής άγνοιας και σ'ένα περιβάλλον φοβερής αγραμματοσύνης. Ακόμη και η Καθολική Εγκυκλοπαίδεια, παραδέχεται τη νοθεία, αναφέροντας ότι: «Οι πρώτοι έξη αιώνες, δεν γνώριζαν απολύτως τίποτε, για τον τάφο της Μαρίας, στην Ιερουσαλήμ.» Η πίστη για τη σωματική Ανάληψη της Μαρίας, στηρίζεται στο απόκρυφο γραπτό «De obitu S. Dominae» που φέρει πλαστό το όνομα του Αγίου Ιωάννη.

Φυσικά, δεν είναι αυτή η μόνη απόκρυφη αφήγηση, για την Ανάσταση και την Ανάληψη της Παρθένου Μαρίας. Το γεγονός είναι, ότι η περιέργεια πολλών χριστιανών στο θέμα της γέννησης, της ζωής και του θανάτου της Παρθένου Μαρίας, έγινε η αιτία να κυκλοφορήσουν, κατά τον βον αιώνα, άφθονα απόκρυφα γραφτά, σε διάφορες γλώσσες, καθώς λ.χ. στη Συριακή, Κοπτική, Αραβική, Ελληνική και Λατινική. Η απόκρυφη αφήγηση «De transitu Mariae Virginis», λ.χ. που κυκλοφόρησε στα Λατινικά, μας μεταδίδει πληροφορίες που έχουν ενδιαφέρον, επειδή αρκετές παρέμειναν στις παραδόσεις της σημερινής Ορθοδοξίας.

Είναι, πράγματι, άξιο απορίας, πως αυτή η πλαστογραφημένη αφήγηση για τη Μετάσταση της Παρθένου, παρέμεινε στη παράδοση της ιστορικής Εκκλησίας, μολονότι στιγματίστηκε σαν απόκρυφη και συνεπώς ψευδής από τον ίδιο τον Πάπα Γελάσιο (492 μ.Χ.), ο οποίος την χαρακτήρισε σα μέρος μιας συλλογής γραπτών του ψευδο-Μελίτωνος, δηλαδή μιας συλλογής κειμένων, που είναι απόκρυφα και συνεπώς ακατάλληλα για να τα διαβάζουν οι πιστοί.

*Το όνομά του: Gregoire de Tours.

**Βλέπε: Παν. Τρεμέλα: «Δογματική» Τομ. II, σελ.216.

Ακόμα και ο Πατριάρχης Κων/λεως Φώτιος, καταδίκασε το δόγμα της μετάστασης της Μαρίας, χαρακτηρίζοντάς το σαν «ασύστατο» και σαν «καινοτομία της Δύσεως».

Και σ' αυτό, συμπληρώνει ο κ. Τρεμπέλας:*

«Τοιαῦτα διδάγματα (καθώς αυτό της Αναλήψεως της Παναγίας) στερούμενα ἀπολύτως παντός ἐρείσματος ἐν τῇ Γραφῇ και τῇ ἀποστολικῇ παραδόσει, ὠθοῦσαν εἰς ὀλισθήματα καὶ ἐκτροπᾶς νοθεύουσας τὴν ἀνέκαθεν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἐξηγουμένην ὀρθὴν περὶ Ἄπολυτρώσεως καὶ του μόνου Λυτρωτοῦ διδασκαλίαν, μόλις εἶναι ἀνάγκη νά εἴπωμεν».

Πολύ σωστά, αυτά τα λόγια του κ. Τρεμπέλα, αν και ακούονται σαν «φωνή βοώντος ἐν τῇ ἐρήμῳ» επειδή, είτε επίσημα είτε ανεπίσημα, το πλανεμένο δόγμα της Μετάστασης της Παρθένου ἔστω και ανεπίσημο, ἔχει κατά πολλούς τρόπους ριζώσει στους κόλπους της Ορθοδοξίας, μάλιστα γιορτάζεται το «δεκαπενταύγουστο της Παναγίας».

Να, σε γενικές γραμμές, πως παρουσιάζεται ο μύθος:**

«Ὅταν ἡ Μαρία ἀνέβηκε στο ὄρος των ελαιῶν, για να προσφέρει προσευχές με θυμίαμα, ὅλα τα δένδρα του δάσους, ἔσκυψαν τις κορφές τους και την προσκύνησαν. Τότε, παρουσιάσθηκε ὁ ἄγγελος Γαβριὴλ και της μετέδωσε το μήνυμα, ὅτι ὑστερα ἀπὸ τρεις μέρες θα ἀρπαγεί στους Ουρανοῦς. Ἡ Παρθένος πέθανε ἀπὸ φυσικό θάνατο, και το σώμα της τοποθετήθηκε μέσα σ' ἓνα τάφο της Ἱερουσαλήμ. Στην περίσταση ἐκείνη οὐ ἀπόστολοι ἦταν σκορπισμένοι σε διάφορες χώρες και κήρυτταν.

Ἀμέσως, μόλις ἔμαθαν για τον θάνατο της Μαρίας, μία θαυματουργική δύναμη τους ἀρπαξε με σύννεφο και τους μετᾶφερε στο μέρος ἐκεῖνο, ὅπου ἦταν ὁ τάφος της Παρθένου. Εκεί, ἔμειναν τρεις μέρες, ακούοντας ἀγγελικές υμνωδίες. Την τρίτη μέρα, ἡ Μαρία ἀναστήθηκε και ἀναλήφθηκε στους Ουρανοῦς, με τον ἴδιο τρόπο που ἀναλήφθηκε και ὁ Χριστός. Και ἐνῶ οὐ ἀπόστολοι παρακολουθοῦσαν καθὼς ἀνέβαινε

* Παν. Τρεμπέλα: «Δογματική της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας» Τομ. 2 σελ. 216.

** Η εξιστόρηση παρουσιάζει ποικιλίες στα περιστατικά, καθώς είναι διατυπωμένα στις διάφορες γλώσσες, ως προς τις σκηνές, τις προσευχές, τα εγκώμια, τα θαύματα κ.λ.π.

προς τον Ουρανό, κατέφθασε στη συντροφιά, καθυστερημένος, ο Θωμάς, ο οποίος εξιστόρησε στους αποστόλους, ότι ενώ λειτουργούσε στις Ινδίες, φορώντας τα άμφιά του, μία νεφέλη τον άρπαξε και βρέθηκε στο όρος των ελαιών, όπου είδε το σώμα της Παρθένου Μαρίας ν' ανεβαίνει στον Ουρανό και φώναζε στην Μαρία: «Χαροποίησε τον δούλο σου με το έλεός σου, γιατί τώρα ανεβαίνεις στον Ουρανό». Τότε η Παρθένος, του έδωσε τη ζώνη,* με την οποία οι απόστολοι είχαν ζώσει το σώμα της. Και αμέσως ο Θωμάς βρέθηκε στη συντροφιά των άλλων αποστόλων και τους πληροφόρησε ότι το σώμα της Παρθένου δεν ήταν πλέον μέσα στον τάφο.

Πράγματι, οι απόστολοι άνοιξαν τον τάφο και είδαν με κατάπληξη, ότι το σώμα δεν ήταν εκεί. Τότε τα ίδια σύννεφα, που είχαν προηγουμένως μεταφέρει θαυματουργικά τους αποστόλους, από τα πέρατα της γης, τους επανέφεραν στους τόπους απ' όπου είχαν αρπαγεί»

Ποιός δεν μπορεί να διακρίνει, στους μύθους αυτούς, την αφελή προσπάθεια εκείνου που τους έγραψε, να κάμει πιστευτά τα όσα λέει, χρησιμοποιώντας τα πρόσωπα και τα πράγματα του αληθινού ευαγγελίου του Ιωάννη; Συγκεκριμένα:

Ο Χριστός πέθανε στην Ιερουσαλήμ· το ίδιο και η Παρθένος Μαρία.

Ο Χριστός ενταφιάστηκε στην Ιερουσαλήμ· το ίδιο και η Παρθένος Μαρία.

Ο Χριστός βγήκε από τον τάφο ύστερα από τρεις μέρες· το ίδιο και η Παρθένος Μαρία.

Ο Θωμάς απουσίαζε από τη συντροφιά των μαθητών· το ίδιο έγινε και στην περίπτωση της Παρθένου Μαρίας.

Ο Χριστός, για να πείσει τον Θωμά, τού έδειξε τα τρυπημένα Του χέρια και την πλευρά· Η Παρθένος Μαρία (επειδή δεν πέθανε στον Σταυρό) για να πείσει τον Θωμά, τού έδωσε τη ζώνη της.

Επίσης, σύμφωνα με το ιστορικό της Κ.Δ., οι μαθητές κύτταζαν τον Χριστό ν' ανεβαίνει στον Ουρανό· το ίδιο έκαναν και οι μαθητές, σύμφωνα με τον απόκρυφο μύθο και στην ανάληψη της Παρθένου Μαρίας.

*Η Ορθοδοξία τιμά αυτή τη ζώνη αφιερώνοντας ακόμη και ναούς στο όνομα αυτό, (Αγία Ζώνη).

Ο Χριστός αναλήφθηκε και κάθησε στα δεξιά του Θεού· η Παρθένος στα δεξιά του Χριστού.

Έτσι, όποιος επισκέπτεται τους αγίους τόπους, σήμερα, βλέπει όχι ένα, αλλά δύο αδειανούς τάφους: τον τάφο του Χριστού και τον τάφο της Παρθένου Μαρίας.

Αυτές οι φανταστικές ιστορίες, για τη ζωή, το θάνατο και την ανάληψη της Παρθένου Μαρίας, έχουν τις ρίζες τους στο δόγμα, σύμφωνα με το οποίο, η Μαρία, από τη στιγμή της σύλληψής της, στη μήτρα της μητέρας της, της Άννας, δεν έφερε το στίγμα της προπατορικής αμαρτίας.

Ας προσέξουμε, ότι το δόγμα αυτό, δεν σχετίζεται με τη σύλληψη του Ιησού –στη μήτρα της μητέρας Του, αλλά, με τη σύλληψη της Παρθένου– στη μήτρα της μητέρας της.

Καθώς, λοιπόν, συμβαίνει με τον ψεύτη, που για να σκεπάσει ένα μεγάλο ψέμα του, δεν διστάζει να πει άλλα δέκα, το ίδιο και στην περίπτωση τούτη, απ'το πλανεμένο αυτό δόγμα της αναμάρτητης σύλληψης της Παρθένου, ήταν φυσικό να ξεπηδήσει και το δόγμα της αναμάρτητης ζωής της.

Πραγματικά, κατά την Παράδοση, η Παρθένος Μαρία ουδέποτε αμάρτησε. Κι επειδή το ένα φέρνει το άλλο, η αναμαρτησία, έφερε την αφθαρσία του σώματός της και η αφθαρσία την ανάσταση και τη μετάστασή της στους ουρανούς.

Όμως, η Αγία Γραφή, άλλα πράγματα φανερώνει. Πράγματα, που στέκονται εντελώς αντίθετα, στους ανθρώπινους αυτούς μύθους.

Να τι μας εξιστορεί ο ευαγγελιστής Λουκάς (κεφ. 2/22–24):

«Καί ὄτε ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς, κατὰ τὸν νόμον τοῦ Μωϋσέως, ἀνεβίβασαν αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα διὰ τὴν παραστήσωσιν εἰς τὸν Κύριον· καθὼς εἶναι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ὅτι πᾶν ἀρσενικὸν διανοίγον μήτραν, θέλει κληθῆ ἅγιον εἰς τὸν Κύριον.” καὶ διὰ τὴν προσφέρωσι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ νόμῳ τοῦ Κυρίου, “Ζεῦγος τρυγόνων, ἧ δύο νεοσσούς περιστερῶν”»

Αυτό, λοιπόν, το ταξίδι του Ιωσήφ και της Μαρίας στον Ναό, έγινε για δύο σκοπούς –μας εξηγεί ο ευαγγελιστής:

Πρώτο, για να παρουσιάσουν τον Ιησού στον Κύριο, σύμφωνα με την εντολή του Νόμου: *«Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πρὸς*

τόν Μωϋσῆ λέγων, καθιέρωσον εἰς ἐμέ πᾶν πρωτότοκον διανοῖγον μήτραν μεταξύ τῶν υἱῶν Ισραήλ» (Εξοδ. ιγ/2).

Ο δεύτερος σκοπός, του ταξιδιού στον Ναό, αφορούσε τη Μαρία.

Η Λευιτική Νομοθεσία, θεωρούσε την κάθε Ισραηλίτισσα μητέρα, ακάθαρτη, για επτά μέρες, αμέσως μετά απ' τον τοκετό αρσενικού. Την όγδοη μέρα, έπρεπε να γίνει η περιτομή. Η λεχώνα, θα εξακολουθούσε να παραμένει, για τριάντα τρεις ακόμα μέρες, σε απομόνωση, για τον καθαρισμό της. Όταν τελείωνε η περίοδος αυτή, των σαράντα ημερών του καθαρισμού, η μητέρα, έπρεπε να φέρει στον ιερέα του Ναού δύο θυσίες – ένα αρνί για ολοκαύτωμα κι ένα περιστέρι ή τρυγόνα για προσφορά περί αμαρτίας, εκτός αν η οικογένεια ήταν φτωχή και δεν είχε χρήματα ν' αγοράσει το αρνί, οπότε, έφερνε δύο τρυγόνια ή δύο περιστέρια.* Το ένα περιστέρι (ή τρυγόني), για ολοκαύτωμα και το δεύτερο για προσφορά περί αμαρτίας (Λευιτ. ιβ/6–8).

Η Παρθένος Μαρία, λοιπόν, δεν αισθανόταν να βρίσκεται στην κατάσταση της αναμαρτησίας, εφόσον πρόσφερε στο Ναό θυσία περί αμαρτίας, επειδή το νόημα της θυσίας περί αμαρτίας, ήταν, ότι αντικαθιστούσε τη θυσία της ίδιας της ζωής του αμαρτωλού.

Αυτή η συναίσθηση, της αμαρτωλότητας της Μαρίας, έβαλε στο στόμα της τον εμπνευσμένο ύμνο (Λουκά 1/46–49):

«Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου εἰς τὸν Θεόν τὸν σωτήρα μου· διότι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινῶσιν τῆς δούλης αὐτοῦ· ἐπειδὴ ἰδοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν θέλουσι με μακαρίζει πᾶσαι αἱ γενεαί· διότι ἔκαμεν εἰς ἐμέ μεγαλεῖα ὁ Δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Αισθανόταν λοιπόν, η Παρθένος, ότι χρειάζεται Σωτήρα· αισθανόταν πόσο χαμηλή ήταν η θέση της· αισθανόταν, ότι ο Θεός έκαμε μεγαλεία γι αυτή – όχι δια μέσου αυτής· αισθανόταν, επίσης, ότι το Όνομά Του είναι άγιο – όχι το όνομά της.

..Να, λοιπόν, πώς η Αγία Γραφή, καταργεί τον μύθο, για τη δήθεν αναμαρτησία της Παρθένου Μαρίας. Επειδή, όπου υπάρχει αμαρτία, εκεί δεν υπάρχει αφθαρσία, συνεπώς ούτε

*Τέτοια ήταν η περίπτωση της Παρθένου Μαρίας.

και μετάσταση του «άφθαρτου» σώματος στον Ουρανό, καθώς μας λέει η «Παράδοση».

Εξηγεί ο απόστολος Παύλος:

«Καθώς δι' ενός ανθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰσῆλθεν εἰς τόν κόσμον, καί δια τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καί οὕτω διῆλθεν εἰς πάντας ἀνθρώπους, ἐπειδή πάντες ἥμαρτον» (Ρωμ. 5/12).

Και ο απόστολος Ιωάννης, συμπληρώνει –συμπεριλαμβά-
νοντας και τον εαυτό του:

*«Ἐάν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν δέν ἔχομεν, ἑαυτούς πλανῶ-
μεν, καί ἡ ἀλήθεια δέν εἶναι ἐν ἡμῖν» (Α΄ Ιωάν. 1/8).*

Καθώς και παραπάνω αναφέραμε, ο τέως καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών Παν. Τρεμπέλας, εναντιούμενος στην Παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας, απορρίπτει το δόγμα της Ανάληψης της Παρθένου Μαρίας και κατηγορεί τη Ρωμαιο-καθολική Εκκλησία ότι «παρασύρεται υπό της υπερβολικής Μαριολατρείας αυτής».

Μήπως όμως και η σημερινή Εκκλησία δεν ανταγωνίζεται τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία στην έμφαση που δίνει στη δική της Μαριολατρεία, διατηρώντας μέχρι σήμερα πολλούς μύθους στα λειτουργικά βιβλία της, στις εορτές της, στην ασματογραφία της και στον Παρακλητικό κανόνα της;

Μήπως και η σημερινή Εκκλησία, δεν έχει ανυψώσει την ταπεινή δούλη του Θεού, την παρθένο Μαρία, σε «παντοδύναμη βοήθεια»· σε «σωτηρία των πιστών»· σε «τείχος των Χριστιανών»· σε «ισχύ και οχύρωμα των ανθρώπων»· σε «πύλη σωτηρίας» και τόσα άλλα εκθειαστικά εγκώμια;

Μήπως και η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν γιορτάζει τη Μετάσταση της Παναγίας; Η κατηγορία συνεπώς του κ. Τρεμπέλα, εναντίον της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, πρέπει να στραφεί και εναντίον της «υπερβολικής Μαριολατρείας» της Ορθοδοξίας.

Ας θυμηθούμε τα λόγια του αποστόλου Παύλου:

«Φοβούμαι δέ μήπως, καθώς ὁ ὄφις ἐξηπάτησεν τήν Εὐάν διά τῆς πανουργίας αὐτοῦ, διαφθαρή οὕτως ὁ νοῦς σας ἐκπεσῶν ἀπό τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τόν Χριστόν» (Β΄ Κορ. 11/3).

Επομένως: Μεταξύ της Παρθένου που έχουν φτιάξει οι υστερικές φαντασίες των ανθρώπων και της απλής, της ταπεινής και της υπάκουης δούλης της Ναζαρέτ, ας διαλέξουμε την Παρθένο της Καινής Διαθήκης.

Το σύμβολο της μητέρας με το παιδάκι

Η Ιστορία μαρτυρεί, πως όλες οι θρησκείες που θεοποίησαν τα δημιουργήματα, είτε ανθρώπους (Έλληνες και Ρωμαίοι), είτε ζώα (Βάρβαροι και Αιγύπτιοι), κατέβασαν τους οπαδούς τους σ'ένα χαμηλό ηθικό επίπεδο και τους σκέπασαν με τα σκοτάδια της απάτης και της πλάνης.

Τα λόγια του αποστόλου Παύλου, είναι πάντοτε επίκαιρα:

«Λέγοντες ότι είναι σοφοί έμωράνθησαν και ήλλαξαν την δόξαν του άφθάρτου Θεού εις όμοίωμα εικόνας φθαρτού ανθρώπου... μετήλλαξαν την αλήθεια του Θεού εις ψεύδος και έσεβάσθησαν και έλάτρευσαν την κτίσιν μάλλον παρά τόν κτίσαντα, όστις είναι εύλογητός εις τούς αιώνας, άμήν. Διά τούτο παρέδωκεν αυτούς ό Θεός εις πάθη άτιμίας» (Ρωμ. 1/22-26).

Πόσο ψυχολογημένη και αντικειμενική τούτη η διάγνωση του αποστόλου! Ενόσω ο άνθρωπος χαμηλώνει και εξευτελίζει τον Θεό, τιμωρείται με εξευτελισμό του εαυτού του.

Αν εξαιρέσουμε την Ιουδαϊκή θρησκεία, όλες οι άλλες προχριστιανικές θρησκείες, ανάδειξαν τον Θεό τους και εντόπισαν τη λατρεία του, είτε στο επίπεδο του ανθρώπου είτε χαμηλότερα, ποτέ ψηλότερα από τον άνθρωπο. Δόξασαν τα φίδια, λάτρεψαν σύμβολα επίγεια, προσκύνησαν εικόνες και αγάλματα ανδρών και γυναικών με φωτιστέφανα στα κεφάλια τους. Και, καθώς μας εξήγησε παραπάνω ο απόστολος, αυτές οι ειδωλολατρικές εκδηλώσεις, είναι το κατάντημα του ξεπεσμού από τον αληθινό Θεό. Ενόσ ξεπεσμού, που χάλασε τη σκέψη και την καρδιά του ανθρώπου.

Τούτο που αξίζει να προσέξουμε ιδιαίτερα, είναι η τάση που είχε ο ειδωλολατρικός κόσμος, ν'ανεβάζει στη δόξα της θεότητας, μιά γυναίκα, με το θεό-νήπιο στο στήθος της. Αυτή η απεικόνιση της θεότητας - η Θεά Μητέρα με το παιδάκι στην αγκαλιά - έγινε το πιο γνωστό σύμβολο λατρείας στις διάφορες ειδωλολατρικές θρησκείες. Προέλευσή του είχε τη Βαβυλώνα.

Καθώς μας πληροφορεί ο ιστορικός: «Στη λαϊκή τους θρησκεία, οι Βαβυλώνιοι λάτρευαν μιά Θεά-Μητέρα κι ένα Γιό, που φαινόταν σε εικόνες σαν ένα Νήπιο στην αγκαλιά της Μητέρας του. (Hilsop: The Two Babylons, σελ. 20).

Η λατρεία της Θεάς-Μητέρας με το παιδάκι στην αγκαλιά, απλώθηκε από τη βαβυλώνα σε πολλούς λαούς και χώρες του προχριστιανικού κόσμου.

Στην Αίγυπτο, λ.χ., η πιο ελκυστική εικόνα λατρείας ήταν η Θεά-Μητέρα Ισις με το παιδάκι-θεό Οσιρι, στην αγκαλιά της· στην Ασία, η Κυβέλη σαν Ιδαία-Μητέρα· στη Ρώμη, η Φορτούνα με το παιδάκι-θεό Δία στην αγκαλιά της· στην Ελλάδα, η Θεά-Μητέρα Ειρήνη με το παιδάκι-Θεό Πλούτο στην αγκαλιά της· στις Ινδίες, η Θεά-Μητέρα Ντιβάκι να θηλάζει τον παιδάκι-θεό Κρίσνα, κ.ά.

Τα θρησκευτικά αισθήματα του Ελληνορωμαϊκού κόσμου, εκδηλώνονταν πολύ δυνατά προς τις θηλυκές θεότητες. Υπήρχε και αφθονία δοξαστικών ύμνων, που έψαλλαν οι θεότητες αυτές η μία στην άλλη.

Να το απόσπασμα ενός τέτοιου ύμνου (Taylor's Orphic Hymns ti Vesta, p. 175):

*«Κόρη του Ουρανού, ευσεβής Δέσποινα
που κατοικείς στην αιώνια φλόγα του μεγάλου φωτός.
Σε σένα οι θεοί έχουν θεμελιώσει το κατοικητήριό τους
Ω! δυνατό και σταθερό θεμέλιο της θνητής ανθρωπότητας».*

Όμως, ούτε η γνήσια θρησκεία του Χριστού, ούτε το κήρυγμα των αποστόλων δεν είχε να διαφημίσει κάποια θεά, σαν αυτές του ειδωλολατρικού κόσμου.

Ο απόστολος των εθνών, εξηγεί ότι στη Βασιλεία του Θεού «δέν υπάρχει ἄρσεν καί θήλυ». Δεν ήταν λοιπόν τίποτε το παράξενο, όταν, αμέσως ύστερα από την ένωση της Εκκλησίας με τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία (4ος αιώνας), οι ακατήχητοι ειδωλολάτρες, τους οποίους ο αυτοκράτορας ένωσε υποχρεωτικά με την κρατική Εκκλησία, αισθάνθηκαν να τους λείπει από το σύστημα της νέας θρησκείας μία θεά, παρόμοια με εκείνη που είχαν στην προηγούμενη λατρεία τους. Το κενό αυτό, άρχισε σιγά-σιγά να το γεμίζει η γλυκειά ανάμνηση της αγίας Μητέρας που γέννησε τον Σωτήρα του κόσμου. Σαν βρέθηκε λοιπόν το πρόσωπο, τα επόμενα ήσαν εύκολα.

Ο όχλος, φρέσκος ακόμα από τα ειδωλολατρικά και ακατατόπιστος στις χριστιανικές αρχές, άρχισε να συνειδητοποιεί τη νέα Θεά-Μητέρα και προοδευτικά να την περιβάλλει με θείες

ιδιότητες, με προσκύνηση, με λατρεία και με δόξα, ετσι, που το δημιούργημα, η μητέρα, να γίνει το πρόσωπο της τιμής, ενώ ο αναστημένος και δοξασμένος Υιός του Θεού να καταντήσει ένα μικρό, αβοήθητο παιδάκι στην αγκαλιά της μεγάλης Μητέρας του.

Κατά τον όγδοο αιώνα, είχε, επί τέλους, αποκτήσει και η «χριστιανική» θρησκεία το δικό της επίσημο σύμβολο -την εικόνα της μεγάλης Κυρίας των Ουρανών με τον μικρό «Χριστούλη» στην αγκαλιά της.

Ο Βαπτιστής Ιωάννης, είχε πει για τον Κύριο Ιησού, «εκείνος (ο Κύριος των πάντων) πρέπει να αυξάνει, εγώ δέ (ο υπηρέτης) να ελαττώνομαι» (Ιωάν. 3/30).

Όμως, η ανθρώπινη καρδιά, σκοτισμένη από προκατάληψη και πλάνη, ακολούθησε διαφορετική γραμμή: Μεγάλυne τη μητέρα, (τη δούλη Παρθέno Μαρία) κι ελάττωσε τον Χριστό, παρουσιάζοντας Τον σαν ένα αβοήθητο μωρό στην αγκαλιά της Μητέρας Του. Δόξασε το δημιούργημα και μίκρυνε τον Κύριο και Δημιουργό των πάντων.

Παράσταση τιμής και λατρείας



1. Στη Βαβυλώνα, η θεά μητέρα με το παιδάκι της, ήσαν το κέντρο της θρησκείας του κοινού λαού.
2. Η θεά Μητέρα Ίσις με το παιδάκι της Ισγάρα στην αγκαλιά, ήσαν πρόσωπα θρησκευτικής λατρείας.
3. Στις Ινδίες λατρεύονταν το νήπιο Κρίσνα στην αγκαλιά της θεάς Ντιβάκι.

Η Θεά Μητέρα, με τον γιό της στην αγκαλιά, ήταν αντικείμενο λατρείας πολύ κοινό στους αρχαίους λαούς. Ήταν το κέντρο της θρησκείας των Βαβυλωνίων, των Αιγυπτίων, των λαών της Μεσογείου, των Ασιατών, ακόμα και των πληθυσμών της Ινδίας.

Τη μεγαλοπρεπή της εμφάνιση και ανύψωση στη θεία δόξα, η μητέρα τη χρωστούσε στην προσωπικότητα του γιου που, αν και απεικονιζόταν σαν ένα μικρό αβοήθητο παιδάκι καθισμένο στα γόνατά της, ήταν εν τούτοις, πρόσωπο υψίστης τιμής, προικισμένο με θείους τίτλους και με καταπληκτική φυσική δύναμη.

Οι άγιοι
και οι εικόνες

Εισαγωγικό σημείωμα

Όλοι οι άγιοι, καθώς κι οι μάρτυρες της πίστεως, ήσαν πράγματι φως του κόσμου και αλάτι της γης. Απαρνήθηκαν τα εγκόσμια για να κερδίσουν τα επουράνια. Έδειξαν την αφοσίωσή τους στον Κύριο, με τα φωτεινότερα παραδείγματα υπακοής και αυτοθυσίας. Στις μέρες του διωγμού, προτίμησαν να χύσουν το αίμα τους παρά να αρνηθούν την πίστη τους.

Πράγματι, πρέπει να μακαρίζουμε τους δοξασμένους αγίους, σαν ανθρώπους που αν και αμαρτωλοί, κατάφυγαν στη Σωτηρία του Χριστού και σώθηκαν μέσω Εκείνου. Πρέπει ν'αγαπάμε τους αγίους, σαν εν Χριστώ αδελφούς μας και να διδασκόμαστε από τα θαυμάσια παραδείγματα της πίστης τους, καθώς και από την αγάπη και αφοσίωσή τους στον Χριστό.

Τούτο που δεν πρέπει να κάνουμε, είναι το να καταφεύγουμε στις ψυχές των αγίων για βοήθεια γιά μεσιτεία, ή για σωτηρία. Αυτό, καθώς θα δείξουμε, το απαγορεύει η λογική. Το απαγορεύει η συνείδηση και προπαντός το απαγορεύει η Αγία Γραφή.

Επειδή, η Αγία Γραφή οδηγεί την κάθε μιά αμαρτωλή ψυχή, να υψωθεί πνευματικά, όχι στις ψυχές των αγίων, αλλά απ' ευθείας στον ζωντανό Χριστό, στους Ουρανούς. Έτσι τιμάμε το πρόσωπό Του, αλλά και την πρόσκλησή Του: «*Έλθετε πρός με, πάντες οί κοπιώντες καί πεφορτισμένοι, καί ἐγώ θέλω σᾶς αναπαύσει*» (Ματθ. 11/28).

Με τις παρακάτω παρατηρήσεις, θα δείξουμε ότι η μεσιτεία των αγίων, καθώς και η προσκύνηση των εικόνων τους, είναι καινοτομίες επιζήμιες για τις ψυχές και δόγματα που διαφεύδονται από την διδασκαλία του Λόγου του Θεού.

Ας πούμε λοιπόν πρώτα δυο λόγια για την **ταύτιση ενός αγίου με την εικόνα του:**

Καθώς γνωρίζουμε, από την πείρα και τη λογική, η αξία μιάς προσωπογραφίας βρίσκεται στην ομοιότητα που έχει με το πρωτότυπο.

Όταν βλέπουμε λ.χ. τη φωτογραφία του πατέρα μας, είναι φυσικό να ξυπνήσουν μέσα μας αισθήματα εκτίμησης και σεβασμού, επειδή, η φωτογραφία αυτή, απεικονίζει το πραγματικό πρόσωπο του πατέρα μας.

Δεν έχει για μας αξία, η φωτογραφία του πατέρα μας, επειδή δείχνει απλώς το πρόσωπο κάποιου ανθρώπου, αλλά, επειδή παρουσιάζει το ίδιο του το πρόσωπο. Το πρόσωπο, δηλαδή, που έχει τα μάτια του πατέρα μας, τ'αυτιά του πατέρα μας, το στόμα του πατέρα μας, τη μύτη του πατέρα μας, κ.ο.κ. Αν δεν διακρίνουμε ολόκληρο αυτό το σύμπλεγμα των χαρακτηριστικών που έχει η φυσιογνωμία του πατέρα μας, τότε το εικονιζόμενο πρόσωπο μας αφήνει αδιάφορους και ασυγκίνητους, επειδή είναι πρόσωπο σε μας άγνωστο.

Ακούμε να λέγεται συχνά, ότι εφόσον σεβόμαστε την προσωπογραφία των γονέων μας, πρέπει, σε μεγαλύτερο βαθμό, να δείχνουμε σεβασμό στις προσωπογραφίες των εικόνων. Ομως, υπάρχει άπειρη διαφορά μεταξύ της μιάς περίπτωσης και της άλλης.

Εμπνεόμαστε από συναισθήματα εκτίμησης και σεβασμού, όταν βλέπουμε την προσωπογραφία των γονέων μας, επειδή υπάρχει ταυτότητα του προσώπου τους. Ενώ, στην περίπτωση των εικονιζομένων αγίων, οι προσωπογραφίες τους δεν απεικονίζουν τα ίδια τους τα πρόσωπα. Και απόδειξη είναι ότι αν παραβάλουμε τις εκατοντάδες των εικόνων που παρουσιάζουν τον ίδιο άγιο, σπάνια θα βρούμε μιά προσωπογραφία του να μοιάζει με την άλλη.

Με ποιά λοιπόν δικαιολογία, θα προσκυνήσουμε προσωπογραφίες αγνώστου ταυτότητος, τις οποίες καλλιτέχνησαν οι φαντασίες των ζωγράφων;

Φαινόμενα Θρησκευτικού Υλισμού

Οι προσκυνητές των εικόνων, δικαιολογούν τα πράγματα, με το επιχείρημα ότι:

«Ἡ Ἁγία Γραφή καί εἰδικώτερον μάλιστα ἡ Παλαιά Διαθήκη κάμνει λόγον δι'εἰκόνας καί ἀγάλματα τῶν ἀγγέλων, διὰ Χερουβεὶμ μέ ἀνοικτάς τὰ πτέρυγας, πού ἔπρεπε νά ἔχουν ἐπάνω ἀπό τήν Κιβωτόν τῆς Διαθήκης οἱ Ἑβραῖοι, δι'εἰκόνας ἀγγέλων πού ἔπρεπε νά χαράξουν εἰς τοὺς τοίχους καί εἰς τήν ξυλίνην ἐπένδυσιν τῶν τοίχων τοῦ ναοῦ καί διὰ συμβολικάς παραστάσεις ἀμπέλων καί κρίνων καί ὑακίνθων, πού ἔπρεπε κατά διαταγὴν τοῦ Θεοῦ νά κοσμοῦν τήν Σκηνὴν τοῦ Μαρτυρίου».

Το επιχείρημα αυτό, που μας παρουσιάζει τα Χερουβεὶμ με τις ανοιχτές φτερούγες, που ο Θεός διάταξε τους Εβραίους να τα τοποθετήσουν στην Κιβωτό της Διαθήκης, είναι επιχείρημα εντελώς αστήρικτο, δεδομένου, ότι ο Θεός είπε στο Μωϋσή να τοποθετήσει τα δύο αυτά αγγελικά ομοιώματα, μέσα στα Ἁγία των Αγίων, στο μέρος δηλαδή της Σκηνής του Μαρτυρίου, όπου κανένας λαϊκός, ή ακόμα και ιερέας, δεν επιτρεπόταν όχι μόνο να τα προσκυνήσει, ἀλλ'οὔτε να τ'αντικρύσει. Μόνο ο Αρχιερέας τα ἀντίκρυζε, κι αυτός μια φορά κάθε χρόνο, όταν ἐμπαινε στα Ἁγία των Αγίων για να προσφέρει το αἷμα του Εξιλασμοῦ (Ἐξοδος κε'). Συνεπώς, οι Εβραῖοι, λαϊκοί και ιερείς, όχι μόνο δεν μπορούσαν να προσκυνήσουν αυτά τα Χερουβεὶμ, ἀλλ'οὔτε επιτρεπόταν να τα δούν με τα μάτια τους.

Αλλά, ποιά σχέση μπορούν να ἔχουν οι παραπάνω διακοσμήσεις της Σκηνής του Μαρτυρίου, με την κατασκευή και την προσκύνηση των εικόνων; Μήπως εκείνο που ο Θεός διατάζει να γίνει, πρέπει και να προσκυνείται; Διότι ο Θεός είπε να γίνουν και τα ψάρια και ο ήλιος και τα φυτά. Πρέπει λοιπόν να προσκυνάμε τα ψάρια και τον ήλιο και τα φυτά, με τη δικαιολογία ότι είπε ο Θεός να γίνουν;

Όταν ο Θεός δίνει την εντολή: *«Μή προσκυνήσης αὐτά μηδέ λατρεύσης αὐτά»* (Ἐξοδος κ/5), απαγορεύει στον ἄνθρωπο να προσκυνεί, ἀκόμα και τα αντικείμενα που Αυτός ο ἴδιος παρήγγειλε να γίνουν.

Ας πάρουμε για παράδειγμα, το «χάλκινο φίδι» που κατασκεύασε ο Μωϋσής με την εντολή του Θεού:

«Καί εἶπε Κύριος πρὸς τὸν Μωϋσῆν: Κάμε εἰς σεαυτὸν ὄφιν φλογερόν, καί βάλε αὐτὸν ἐπὶ ξύλον· καί πᾶς ὅστις διακασθῆ καὶ ἐμβλέψῃ εἰς αὐτόν, θέλει ζῆσει.

Καί ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καί ἔβαλεν αὐτόν ἐπὶ ξύλον· καί ἐάν ὄφιν ἐδάγκανε τινά, ἐμβλέπων οὗτος τὸν ὄφιν τὸν χαλκοῦν, ἔζη» (Αριθμοὶ κα/8-9).

Επειδή, ο ίδιος ο Θεός, διέταξε τον Μωϋσή να φτιάξει το χάλκινο φίδι, οι Ισραηλίτες βάλθηκαν να το τιμούν, να το προσκυνούν και να το θυμιάζουν. Όμως, αυτές οι εκδηλώσεις των Εβραίων, ερέθισαν τον θεοσεβή Βασιλέα Εζεκία και κομμάτισε το χάλκινο φίδι μπροστά στα μάτια τους.

«Καί ἔκαμεν (ο βασιλεύς Εζεκίας) τό εὐθές ἐνώπιον τοῦ Κυρίου... Αὐτός ἀφήρεσε τοὺς ὑψηλοὺς τόπους, καί κατέθραυσε τὰ ἀγάλματα... Καί κατεσύντριψε τὸν χάλκινον ὄφιν, τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Μωϋσῆς· διότι ἕως τῶν ἡμερῶν ἐκείνων ἐθυμιάζον εἰς αὐτόν... καὶ ἦτο ὁ Κύριος μετ'αυτοῦ» (Β' Βασιλ. ιη/3-7).

Οι σύγχρονοι μας προσκυνητές των εικόνων, ενώ αναφέρουν στα βιβλία τους την κατασκευή αυτού του χάλκινου φιδιού, σαν επιχείρημα για να αποδείξουν ότι ο Θεός πράγματι συνιστά τα ομοιώματα και τις εικόνες, όμως παραλείπουν ν'αναφέρουν ότι αργότερα ο ευσεβής βασιλιάς Εζεκίας, με την έγκριση του Θεού, κομμάτισε εκείνο το χάλκινο φίδι επειδή ο λαός του το προσκυνούσε και «εθυμιάζαν εις αυτό». Πρέπει να λέμε όλη την αλήθεια όχι τη μισή.

Το περιστατικό αυτό, του χάλκινου φιδιού, επαληθεύει εκείνο που είπαμε παραπάνω: Αυτό που ο Θεός διατάζει να γίνει, δεν σημαίνει ότι πρέπει εμείς οι άνθρωποι και να το προσκυνάμε.

Αν λοιπόν ο Θεός, αποδοκίμασε την προσκύνηση και το θυμίαμα ενός αντικειμένου (του χάλκινου φιδιού) που ο Ίδιος διέταξε να κατασκευασθεί, πόσο πιο αποκρουστική πρέπει να φαίνεται στα μάτια Του η προσκύνηση αντικειμένων και εικόνων που φτιάχνει ο άνθρωπος από τη φαντασία του, χωρίς την υπόδειξη του Θεού. Η εντολή Του είναι συγκεκριμένη και κατηγορηματική:

«Οὐ ποιήσης σεαυτῷ εἰδωλον, οὐδέ παντός ὁμοίωμα ὄσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἦνω καὶ ὄσα ἐν τῇ γῆ κάτω καὶ ὄσα ἐν τοῖς ὕδασι ὑποκάτω τῆς γῆς. Οὐ προσκυνήσης αὐτά μήτε νά λατρεύσης αὐτά. Ἐγώ εἶμαι Κύριος ὁ Θεός σου. Εἶμαι Θεός ζηλότυπος...» (Ἐξοδ κ' 5-8).

Το νόημα της εντολής αυτής, είναι ξεκαθαρισμένο: Να μη φτιάξεις «είδωλο» ή «ομοίωμα» (εμφύχου ὄντος· επουρανίου ή επιγείου· ορατού ή αοράτου), με τον σκοπό να το προσυνήσεις ή να το λατρεύσεις, επειδή μόνον Κύριον τον Θεό σου πρέπει να προσκυνείς και να λατρεύεις. Ο άνθρωπος, συνεπώς, ο οποίος προσκυνεί ή λατρεύει «ομοιώματα», φτιαγμένα από χέρι ανθρώπου, καταπατεί τη θεία εντολή.

Στο σημείο αυτό, θ' αναφέρουμε τα δύο συνηθισμένα επιχειρήματα, που οι προσκυνητές των εικόνων προβάλλουν, για να δικαιολογήσουν αυτήν την πράξη τους.

Λένε λοιπόν, ότι ο «προσευχόμενος δεν προσεύχεται στην εικόνα, αλλά στο πρωτότυπο της εικόνας.

«Διά μέσου της εικόνας της Παναγίας ή του αγίου, τα μάτια του πνεύματος βλέπουν το ζωντανό πρόσωπο, στον Ουρανό».

Αυτή η δικαιολογία, που εφευρέτης της είναι ο Μ.Βασίλειος,* χιλιοειπωμένη και αναμασημένη επί αιώνες, δεν είναι παρά μία παραπλανητική παγίδα. Επειδή, στην πραγματικότητα, ο Ορθόδοξος πιστός διδάσκεται όχι να ξεχωρίζει την εικόνα από το πρωτότυπο της, αλλά να την εξομοιώνει και να την ταυτίζει. Αλλιώς, πώς θα εξηγήσουμε το ταξίδι που κάνει στην Τήνο ένας Αθηναίος λ.χ., για να προσευχηθεί στην εικόνα της Παναγίας της Τήνου; Γιατί να μη μείνει στην Αθήνα και να προσευχηθεί σε οποιαδήποτε εικόνα της Παναγίας στην Αθήνα, εφόσον όλες είναι εικόνες του ιδίου προσώπου; Τι σημασία έχει, σε ποιά εικόνα προσεύχεται ο Ορθόδοξος πιστός, αν είναι αληθεια ότι «ή τῆς εἰκόνοσ τιμῆ ἐπί τό πρωτότυπον διαβαίνει»;

Η απάντηση, είναι, ότι, ο Ορθόδοξος πιστός, υφίσταται τις ταλαιπωρίες και επιβαρύνεται με τα έξοδα του ταξιδιού στην

* «Ἡ τῆς εἰκόνοσ τιμῆ ἐπί τό πρωτότυπον διαβαίνει» (επιστολή τξ' προς Ιουλιανόν τον Αποστάτη).

Τήνο, επειδή διδάσκεται πως η θεία δύναμη βρίσκεται στην εικόνα της Παναγίας που είναι στην Τήνο και όχι στην εικόνα της Παναγίας που είναι στην Αθήνα.

Να λοιπόν, πως ο Ορθόδοξος πιστός δασκαλεύεται να ταυτίζει και να εξομοιώνει το πρωτότυπο με την εικόνα, το ζωντανό πρόσωπο με τη νεκρή εικόνα, περιμένοντας από μια συγκεκριμένη νεκρή εικόνα να πάρει πνευματική ή θεραπευτική δύναμη. Και είναι, φυσικά, γνωστό, πως όταν η πίστη αποδίδει στην ύλη θείες δυνάμεις, δεν είναι παρά χονδροειδής δεισιδαιμονία, παρόμοια προς την άλλοτε δεισιδαιμονία του ειδωλολατρικού κόσμου (Ρωμ. 1/23).

Το άλλο επιχείρημά των εικονολατρών είναι το εξής:

«Εκτός από τη λατρευτική προσκύνηση, η Αγία Γραφή μας αναφέρει και την τιμητική – μας λένουν. Και αυτή, δηλαδή η τιμητική προσκύνηση, αποδίδεται στις εικόνες των αγίων, και όχι η λατρευτική που ανήκει μόνο στον Θεό»

Φέρνουν, για παράδειγμα τον Βαλαάμ ο οποίος προσκύνησε τον άγγελο, (Αριθμ. κβ')· τον Δαβίδ που προσκύνησε τρεις φορές τον φίλο του τον Ιωνάθαν (Α' Σαμ. κ'/41)· τον προφήτη Νάθαν που προσκύνησε τον Βασιλέα Δαβίδ (Α' Βασ. α'/23) κ.λ.π. Αυτή λοιπόν, η μορφή προσκύνησης, αποδίδεται και προς τις εικόνες. Τιμή, όχι λατρεία, μας λένουν.

Αυτά όμως τα παραδείγματα, είναι παραπλανητικά και δεν αποδείχνουν απολύτως τίποτε. Επειδή, άλλο είναι όταν ένα ζωντανό πρόσωπο υποκλίνεται στην παρουσία άλλου ζωντανού προσώπου και τελείως διαφορετικό είναι όταν προσκυνείται μία άψυχη εικόνα, ζωγραφισμένη από τη φαντασία του καλλιτέχνη.

Στην πρώτη περίπτωση (του ζωντανού ανθρώπου), έχουμε ένα καθιερωμένο χαιρετισμό προς εκδήλωση υποταγής, εκτίμησης ή ταπείνωσης, ενός ζωντανού ανθρώπου προς κάποιον άλλο ζωντανό άνθρωπο. Ενώ, στη δεύτερη περίπτωση (προσκύνηση της εικόνας), έχουμε καταπάτηση της εντολής του Θεού, γιατί ο άνθρωπος που προσκυνεί κάποια εικόνα, εκδηλώνει λατρεία προς ένα άψυχο «ομοίωμα», που το έχει καλλιτεχνήσει ανθρώπινο χέρι. Κι αυτό, ο Θεός το κατακρίνει αυστηρά:

«Μέ τίνα θέλετε μέ ἔξομοιώσει,... Χύνουσι χρυσίον... καί μισθώνουσι χρυσοχόον, καί κατασκευάζει αὐτό θεόν· ἔπειτα προσλίπτουσι, καί προσκυνούσι· σηκώνουσιν αὐτόν ἐπ' ὤμων· φέρουσιν αὐτόν, καί θέτουσιν αὐτόν εἰς τόν τόπον αὐτοῦ, καί ἵσταται· δέν θέλει μετασαλεύσει ἐκ τοῦ τόπου αὐτοῦ· προσέτι βοῶσι πρός αὐτόν, ἀλλά δέν δύναται νά ἀποκριθῆ, οὐδέ νά σώσῃ αὐτούς ἀπό τῆς συμφορᾶς αὐτῶν» (Ἡσαΐας μς/5-7).

«Οὐαί εἰς τόν λέγοντα πρός τό ξύλον, ἐξεγείρου· εἰς τόν ἄφωγον λίθον, σηκώθητι. Αὐτό θέλει διδάξει; Ἰδοῦ, αὐτό εἶναι περισκεπασμένον μέ χρυσόν καί ἄργυρον, καί δέν εἶναι πνοή παντελῶς ἐν αὐτῷ. Ἄλλ' ὁ Κύριος εἶναι ἐν τῷ ναῷ τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ· σιώπα ἐνώπιον αὐτοῦ, πᾶσα ἡ γῆ» (Αβρακούμ β/19-20).

Ἡ ἀλήθεια λοιπόν, εἶναι, ὅτι ἡ διάκριση που γίνεται μεταξύ προσκύνησης τιμητικῆς καί προσκύνησης λατρευτικῆς, εἶναι μονάχα θεωρητική. Εἶναι διάκριση λόγων, ὄχι ἔργων. Εφ' ὅσον ὁ σημερινός θρησκευόμενος δασκαλεύεται ν' ἀνάβει κεριά στήν εἰκόνα· ν' ἀσπάζεται τήν εἰκόνα· νά προσκυνεῖ τήν εἰκόνα· νά προσεύχεται στήν εἰκόνα· ν' ἀποδίδει θαυματουργικές δυνάμεις στήν εἰκόνα· νά ψάλλει δοξαστικούς ὕμνους στήν εἰκόνα· καί νά λιτανεύει τήν εἰκόνα, τί ἄλλο ἔχει κρατήσῃ γιά τόν Χριστό; Ποιά ἄλλη ἀνθρώπινη ἐκδήλωση τιμῆς καί λατρείας ἀπομένει ὥστε νά τήν ἀποδώσῃ στήν ἀληθινῶν Κύριον;

Οι πρεσβείες των αγίων και οι εικόνες

Ακούεται η άποψη, πως όταν ζούσαν οι άγιοι στη γη, προσεύχονταν στο Θεό υπέρ των αδελφών τους, καθώς λ.χ. ο απόστολος Παύλος, ο οποίος συνιστά στους Χριστιανούς να προσεύχονται και να πρεσβεύουν προς τον Θεό, όχι μόνο υπέρ αυτού και υπέρ άλλων αδελφών, αλλά υπέρ όλων γενικώς των ανθρώπων.

Θα ρωτήσει λοιπόν ένας σημερινός ευσεβής άνθρωπος:

«Αφού οι Χριστιανοί που ζουν εδώ στη γη, έχουν καθήκον να προσεύχονται για τους άλλους, γιατί το έργο αυτό δεν θα γίνεται και με τους αγίους που βρίσκονται στον ουρανό; Ο απόστολος Παύλος, όσο χρόνο θρισκόταν στη γη, “έκαμπε τά γόνατά του” και προσευχόταν για τους άλλους πιστούς.»

Η απάντηση είναι, ότι το έργο αυτό, δεν γίνεται και με τους αγίους που βρίσκονται στον ουρανό, επειδή, διαφέρει ένας άνθρωπος ζωντανός από έναν πεθαμένο. Ο απόστολος Παύλος, είναι αλήθεια, ζητούσε από τους πιστούς να προσεύχονται υπέρ αυτού, αλλά, το ζητούσε από τους ζωντανούς πιστούς, όχι από τους πεθαμένους πιστούς. Κανένας απόστολος, δεν σύστησε ποτέ στην εκκλησία να επικαλείται για πρεσβεία ή για βοήθεια, αγίους που ήσαν πεθαμένοι.

Στην αποστολική εκκλησία, παρουσιάστηκαν κατάλληλες περιστάσεις για την επίκληση ψυχών αποθανόντων αγίων, αλλά δεν σύστησε ποτέ κανένας, τέτοια επίκληση.

Συγκεκριμένα, δύο άγιοι της αποστολικής εκκλησίας, θα ήσαν τέλεια υποδείγματα για τέτοια επίκληση. Ο πρωτομάρτυρας Στέφανος λ.χ. όταν πέθαινε λιθοβολούμενος είδε τον ουρανό ν’ανοίγει και τον Κύριο έτοιμο να τον υποδεχθεί (Πράξ. 7/56).

Επίσης, ο απόστολος Ιάκωβος, μέλος του εμπιστευτικού κύκλου του Κυρίου, πέθανε κι αυτός με μαρτυρικό θάνατο (Πράξ. 12/2). Λοιπόν, ενώ μετά τον θάνατο των μεγάλων αυτών αγίων, η Χριστιανική Εκκλησία πέρασε από μεγάλους διωγμούς και ανάγκες και ενώ οι δύο αυτοί άγιοι ήσαν τελείως κατάλληλοι να βοηθήσουν με την πρεσβεία τους, τους ζωντανούς Χριστιανούς στην ανάγκη τους, εν τούτοις πουθενά δεν διαβάζουμε ότι κάποια διωκόμενη εκκλησία ή κάποιος πιστός προσευχήθηκε

σ'αυτούς για πρεσβεία ή για βοήθεια. Μόνο στον Θεό και στον Χριστό προσεύχονταν οι πιστοί της αποστολικής εκκλησίας.

Εξάλλου, όταν ο απόστολος Πέτρος φυλακίστηκε (Πράξ. 12/4), κανένας πιστός δεν προσευχήθηκε στις ψυχές του πρωτομάρτυρα Στέφανου ή του Ιάκωβου, για την απελευθέρωση του φυλακισμένου αποστόλου. Η απελευθέρωση του Πέτρου έγινε, αλλά όχι από τον άγιο Στέφανο ή από τον άγιο Ιάκωβο, έγινε από άγγελο ειδικά σταλμένο από τον ίδιο τον Χριστό, (Πραξ. 12/7).

Τι λένε οι Πατέρες για τις εικόνες

Ειρηναίος (130–200 μ.Χ.)¹

«*Ας μη ζητήσουμε να κάνουμε τίποτα, δια μέσου της επικλήσεως αγγέλων ή δια μέσου μαγείας ή άλλων ανωμαλών πράξεων. Ας απευθύνουμε τις προσευχές μας, με καθαρότητα, με σαφήνεια και χωρίς φόβο προς τον Κύριο, από τον Οποίο προέρχονται τα πάντα, επικαλούμενοι το όνομα του Κυρίου Ιησού Χριστού*»

Αυγουστίνος (354–430 μ.Χ.)²

«*Ας μην είναι η θρησκεία μας, η λατρεία των νεκρών. Γιατί, αν έζησαν μία άγια ζωή, είναι αδύνατο να φαντασθούμε ότι θα επιθυμούσαν τέτοιες τιμές. Θα ήθελαν, μάλλον, ν'αποδίδουμε τη λατρεία μας σ'Αυτόν, δια μέσου του Οποίου, θα είμαστε μαζί τους συμμετοχοί της Σωτηρίας. Πρέπει λοιπόν να τους τιμάμε μμούμενοι αυτούς και όχι λατρεύοντας αυτούς.*»

Άγιος Κυπριανός (200–258 μ.Χ.)³

«*Γιατί να προσκυνούνται οι εικόνες; Σήκωσε ψηλά τα μάτια σου και την καρδιά σου στον ουρανό. Εκεί είναι ο τόπος, όπου πρέπει να ζητήσης τον Θεό.*»

Ευσέβιος Καισαρείας (260–340 μ.Χ.)⁴

«*Ακόμα και η ιδέα, ότι πρέπει να είναι ζωγραφιστές εικόνες σε μέρη προορισμένα για λατρεία, είναι αποκρουστική.*»

Ωριγένης (185–254 μ.Χ.)⁵

«*Οι άγγελοι, ενδιαφέρονται πολύ για τη σωτηρία σας. Εχουν δοθή στον Υιό του Θεού σα βοηθοί Του. Όμως, όλες οι προσευχές προς τον Θεό, είτε είναι παρακλήσεις, είτε είναι ευχαριστίες, πρέπει να γίνονται σ'Αυτόν, δια μέσου του Χριστού, του Αρχιερέως ο οποίος είναι υπεράνω όλων των αγγέλων.*»

¹«Adversus Haereses» II 32

²De vera Religione Cap. 55.

³Ad Demetrius p. 191.

⁴Const. Τομ. I σελ. 160.

⁵Ομιλίες I, Ιεζεκιήλ, Κεφ. ιζ'.

Επιφάνιος (394 μ.Χ.)¹

«Σε κάποιο μέρος της χώρας που επισκέφθηκα, είδα ένα κερι τοποθετημένο στην πόρτα μιας εκκλησίας. Πάνω από αυτό, ήταν ζωγραφισμένη μία εικόνα του Χριστού και άλλη μία ενός αγίου. Στενοχωρήθηκα, επειδή, με περιφρόνηση των Αγίων Γραφών, η εικόνα ενός ανθρώπου ήταν κρεμασμένη στην εκκλησία του Χριστού. Κατέβασα το κερι και συμβούλευσα τον νεοκόρο, να το χρησιμοποιήσει καλύτερα στην κηδεία κάποιου φτωχού».

Κλήμης Αλεξανδρείας (215 μ.Χ.)²

«Η κάθε εικόνα ή άγαλμα, πρέπει να ονομασθή είδωλο. Επειδή, δεν είναι τίποτε άλλο, παρά ένα ευτελές και βέβηλο πράγμα. Γι αυτό, και για να ξεριζωθή η ειδωλολατρεία, ο Θεός έχει απαγορεύσει τη χρήση κάθε εικόνας ή ομοιώματος, που βρίσκεται στον ουρανό ή στη γη. Επίσης, απαγόρευσε την κατασκευή τέτοιων εικόνων. Εμείς οι Χριστιανοί, δεν έχουμε καμιά από τις υλικές αυτές απεικονίσεις».

Η εν Ελδίρα Σύνοδος (305 μ.Χ.)³

«Δεν πρέπει να υπάρχουν στην εκκλησία εικόνες, "Ίνα μή δ,τι προσκυνείται ή λατρεύεται επί τούς τοίχους ζωγραφῆται"».

¹Επιστολή πρὸς Ιωάννη Επίσκοπο Ιεροσολύμων, Migne P.L. 22 σελ. 51

²Adm. ad Gent. A. Strom. 7.

³Mansi, Sacrorum Conciliorum, Τόμ. II, σελ. 11, κανών 36.

Οικουμενική Σύνοδος κατά της εικονολατρείας

Στον όγδοο αιώνα, η εικονολατρεία είχε παραπλανήσει τη θρησκευτική συνείδηση του λαού σε τέτοιο σημείο ώστε οι Μωαμεθανοί κατηγορούσαν τους χριστιανούς ότι είχαν παραδοθεί σε χονδροειδή ειδωλολατρεία. Αυτό το κατάντημα, ανάγκασε τον Αυτοκράτορα Λέοντα Γ', τον Ίσαυρο, να εκδώσει διάταγμα εναντίον των εικόνων, απαγορεύοντας την προσκύνησή τους (726 μ.Χ.).

Όταν το πρώτο αυτό Διάταγμα, δεν έφερε το ποθούμενο αποτέλεσμα, εξέδωσε ένα δεύτερο (730 μ.Χ.), με το οποίο επέβαλε την καταστροφή των εικόνων.

Ο κλήρος και ο λαός, χωρίσθηκαν σε δύο αντιμαχόμενα στρατόπεδα: Στους **εικονομάχους** και στους **εικονολάτρεις**. Το ακαταμάχητο όπλο, που κρατούσαν στα χέρια τους οι εικονομάχοι, ήταν η αυθεντική Παράδοση. «Αυτή η Παράδοση, που προέρχεται από τη διδασκαλία του Χριστού, των Αποστόλων, καθώς και των Πατέρων της Εκκλησίας, απαγορεύει την καινοτομία της εικονολατρείας» – κήρυτταν οι εικονομάχοι επίσκοποι. Ποτέ, ο Χριστός ή οι απόστολοι, δεν σύστησαν, αλλά, ούτε μίλησαν για την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων. Ποτέ οι αρχαίες Οικουμενικές Σύνοδοι, δεν θέσπισαν, αλλ' ούτε συζήτησαν, την προσκύνηση και τη λατρεία των εικόνων.

«Ποιοί μας δίδαξαν τα δόγματα της πίστης;» Ρωτούσε ο εικονομάχος επίσκοπος, τον εικονολάτρη συνάδελφό του. Δεν ήσαν οι αρχαίοι θεολόγοι και Πατέρες της Ορθοδοξίας, οι διδάσκαλοί μας, άνδρες σοφοί και άγιοι, σαν τον Επιφάνιο, τον Γρηγόριο Ναζηνανζινό, τον Χρυσόστομο, τον Ευσέβιο κ.ά.; Εφόσον λοιπόν αυτοί, απαγόρευαν την λατρεία των εικόνων γιατί τώρα σεις δημιουργείτε πάλι τα δόγματα τα οποία εκείνοι πολέμησαν; Όταν ένα δόγμα δεν στέκεται ούτε στην Αγία Γραφή, ούτε στην Παράδοση, που αλλού μπορεί να σταθεί; ρωτούσαν οι εικονομάχοι.

Ο γιός του Λέοντα Γ' και διάδοχος στον θρόνο, Κωνσταντίνος Ε', ο Κοπρώνυμος, πιστός στις αρχές του πατέρα του, βάλθηκε στο έργο της θρησκευτικής αναμόρφωσης, χρησιμοποιώντας

μία πλέον δυναμική χειρονομία. Συγκάλεσε στην Κωνσταντινούπολη, Σύνοδο, που πράγματι συνήλθε το 754 μ.Χ. Η Σύνοδος ανακηρύχθηκε Οικουμενική. Συμμετείχαν 348 Ορθόδοξοι επίσκοποι, οι οποίοι καταδίκασαν επίσημα την προσκύνηση των εικόνων και αναθεμάτισαν κάθε επίσκοπο που θα αντιδρούσε στις αποφάσεις του.*

Το κείμενο, της ιστορικής αυτής Συνόδου αρχίζει ως εξής:

«Ἡ ἅγια καὶ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ κατὰ Θεοῦ χάριν καὶ θέσπισμα τῶν εὐσεβεστάτων... αὐτοκρατόρων Κωνσταντίνου καὶ Λέοντος συναθροισθεῖσα ἐν τῇ βασιλίδι πόλει, ὤρισε τὰ ὑποτεταγμένα...».

Μετά απ'αυτή την καθιερωμένη εισαγωγή, η Σύνοδος αρχίζει να εξηγεί, ότι ο Σατανάς έχει ξεγελάσει τους ανθρώπους, ώστε να λατρεύουν το δημιούργημα αντί του Δημιουργού. Ὅτι ο Θεός, έστειλε τον ίδιο τον Υιό Του, ο Οποῖος μας έβγαλε από την πλάνη και από τη λατρεία των ειδώλων και μας δίδαξε να Τον λατρεύουμε «ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ». Ὅτι την ολέθρια συνήθεια, να δίνουμε ονόματα στις εικόνες, δεν μας την παρέδωσαν ο Χριστός, ούτε οι απόστολοι ή οι ἅγιοι Πατέρες, ούτε μάς ἄφησαν πίσω τους κάποια προσευχή, για να απαγγέλλεται μπροστά σε εικόνα. Ὅτι δεν επιτρέπεται στους χριστιανούς, οι οποίοι έχουν την ελπίδα της αναστάσεως, να μιμούνται τις συνήθειες εκείνων που λατρεύουν τον Σατανά και να προσβάλλουν τους ἁγίους... Επίσης, ότι ο Θεός είναι πνεύμα και ὅσοι Τον προσκυνούν, πρέπει να Τον προσκυνούν «ἐν Πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ»...

«Οὐ ποιήσεις σεαυτὸν εἶδωλον οὐδέ παντός ὁμοίωμα» (Εξοδ. κ/4, Δευτερ. ε/8). «Καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ εἰς ὁμοίωμα φθαρτοῦ ἀνθρώπου... καὶ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ εἰς τό ψεῦδος»... (Ρωμ. 1/23,25).

Στο σημείο τούτο των Πρακτικῶν, ακολουθούν αρκετά χωρία της Ἁγίας Γραφῆς, καθώς και σχετικά αποσπάσματα

*Γράφει ο Παπαρρηγόπουλος: «Εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι εἰς τὴν Σύνοδον ταύτην οὐδεμία βία ἠσκήθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ οὐδέ ἀντιλογία τις σπουδαία προέκυψεν ἐν αὐτῇ». (Βλέπε: Κ. Παπαρρηγοπούλου, «Ἱστορία του Ἑλληνικοῦ ἔθνους» Τομ. 3, σελ. 373 κ.έ.).

των Πατέρων, εναντίον την εικονολατρείας, όπως του Επιφανίου, Γρηγορίου του Ναζηανζινού, Χρυσοστόμου, Ευσεβίου κ.ά.

Να, πώς η Οικουμενική αυτή Σύνοδος διατύπωσε την απόφασή της:

«Ὁμοφώνως ὀρίζομεν ἀπόβλητον εἶναι καὶ ἄλλοτρίαν καὶ ἐβδελυγμένην ἐκ τῆς τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίας πᾶσαν εἰκόνα ἐκ πάσης ὕλης καὶ χρωματουργικῆς τῶν ζωγράφων κακοτεχνίας πεποιημένην. Μηκέτι τολμᾶν ἄνθρωπον τὸν οἰονδήποτε ἐπιτηδεύειν τό τοιοῦτον ἀσεβές καὶ ἀνόσιον ἐπιτήδεημα, ὃ δέ τολμῶν ἀπό τοῦ παρόντος κατασκευάσαι εἰκόνα ἢ προκυνῆσαι ἢ στήσαι ἐν ἐκκλησίᾳ ἢ ἐν ἰδιωτικῷ οἴκῳ ἢ κρῦψαι, εἰ μὲν ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος εἶεν, καθαιρεῖσθω, εἰ δέ μονάζων ἢ λαϊκός ἀναθεματιζέσθω, καὶ τοῖς βασιλικαῖς νόμοις ὑπεύθυνος ἔστω, ὡς ἐναντίος τῶν τοῦ Θεοῦ προσταγμάτων καὶ ἐχθρός τῶν πατρικῶν δογμάτων».*

Ο Ιστορικός του Έθνους Παπαρρηγόπουλος, μας εξιστορεῖ τα μετέπειτα:

«Τῇ δέ 8ῃ Αὐγούστου διαπεράσαντες οἱ πατέρες τὸν Βόσπορον, συνήλθον ἐν μεγάλῃ πομπῇ μετὰ τοῦ βασιλέως εἰς τὸν ἐν Βλαχέρναις ναόν τῆς Θεοτόκου, ἀφ' ἧς εἶχον ἀφαιρεθῆ πᾶσαι αἱ εἰκόνες. Ἐκεῖ ἀνεγνώσθησαν πανηγυρικῶς οἱ ὄροι τῆς Συνόδου καὶ ἀνεφήμισαν οἱ πατέρες τὸν βασιλέα ἀνακράζοντες: "Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ, ὅτι σύ, βασιλεῦ, ἐλύτρωσω ἡμᾶς ἐκ τῶν εἰδώλων". Μεθ' ὃ ὁ βασιλεὺς, ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος καὶ κρατῶν τῆς χειρὸς τὸν ἐπίσκοπον Σνλαίου Κωνσταντῖνον προχειρισθέντα πατριάρχην Κων/πόλεως, ἐγκαθίδρυσεν αὐτόν εἰς τὸ νέον ἀξίωμα, ἐπαυξάμενος μεγάλῃ τῇ φωνῇ: "Κωνσταντῖνου οἰκουμενικοῦ πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη"!»

Σαν αποτέλεσμα, των αποφάσεων της Οικουμενικής αυτής Συνόδου, η Χριστιανοσύνη του Βυζαντίου, άρχισε να παίρνει νέα μορφή. Κατά τη γνώμη του ιστορικού Παπαρρηγόπουλου, «ὁ ἄνθρωπος αὐτός (ο αυτοκράτορας) δέν ἐπεχείρησε μόνον ν'αφαιρέση τὰς εἰκόνας ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν, ἀλλὰ καὶ ἄλλο τι σπουδαιότερον καὶ γενναιότερον ἐπεχείρησε, να δώσῃ ζωὴν καὶ

*Ι. Καρμίρη «Δογματικά καὶ Συμβολικά Μνημεῖα τῆς Καθολικῆς Ορθοδόξου Ἐκκλησίας».

καί ἐλευθερίαν πνευματικήν και γενναιότητα φρονήματος εἰς τήν κοινωνίαν ἐκείνην ἣτις ἀφού κατήντησεν νά μη ἔχη ἄλλο ἠθικόν ἐλατήριο ἐν εἰμὴ τήν θρησκείαν, κατήντησεν ἔπειτα νά νομίζῃ ὅτι ἡ θρησκεία συνίσταται εἰς τήν προσκύνησιν τῶν εἰκόνων καί εἰς τόν μοναχικόν βίον».

Ὅμως, ἡ μεταρρύθμιση που ἐγένε ἐξαιτίας ἐκείνης τῆς Συνόδου, δὲν ρίζωσε. Κι αὐτό, γιατί ὁ κατώτερος κλήρος, με σύμμαχο τῆ λαϊκῆ μάζα, δημιούργησαν μεγάλες αναστατώσεις για νά επαναφέρουν τὸ προηγούμενο κατεστημένο τῆς εἰκονολατρίας. Καὶ τὸ πέτυχαν.*

Στα 775 μ.Χ., ὁ μεταρρυθμιστὴς αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ε΄ πέθανε. Καὶ ὁ θρησκόληπτος, ἀμόρφωτος λαός, ἐμπνεόμενος ἀπὸ τὰ συνθήματα τῶν καλογήρων, ἐκμεταλλεύτηκε τὴν κατάλληλη εὐκαιρία καὶ πέτυχε τὸ σχέδιό του. Ὁ ἀνώτερος κλήρος, υποχώρησε καὶ ἀφήσε νά επικρατήσῃ ἡ λαϊκὴ προκατάληψη. Ὅταν λοιπόν, αυτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου ἦταν ἡ Εἰρήνη, συγκάλεσε τὴ Δεύτερη Σύνοδο στὴ Νίκαια (787 μ.Χ.), ἡ ὁποία, ἀκύρωσε τὶς πράξεις τῆς προηγούμενης Συνόδου καὶ ἐπανεφέρε τὸ παλιὸ καθεστῶς τῆς εἰκονολατρίας. Καθὼς, τὰ γεγονότα μαρτυροῦν, οἱ ἐπίσκοποι-μέλη τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων-ἦσαν υπάκουα ὄργανα, ὄχι τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἀλλὰ τοῦ πολιτικοῦ ἀρχόντα (τοῦ αυτοκράτορα). Γι αὐτό, ψήφισαν τὶς ἀποφάσεις ἐκείνες, που ικανοποιούσαν τὸν ἐκάστοτε Ἀυτοκράτορα, κι ἀν ἀκόμα τὸ ζήτημα ἦταν ὀλωσδιόλου δογματικό.

Ὅταν λ.χ., ὁ εἰκονομάχος αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Ε΄ συγκάλεσε, καθὼς εἶδαμε Οἰκουμενικὴ Σύνοδο στὴν Κωνσταντινούπολη (754 μ.Χ.), ἡ Σύνοδος αὐτή, με τοὺς 350 περίπου ἐπισκόπους τῆς, υποστήριξε τὶς δογματικὲς ἀπόψεις τοῦ αυτοκράτορα καὶ ἀποφάσισε, σαν Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, νά καταργηθοῦν οἱ εἰκόνες, ἐπειδὴ προσβάλλουν τὸ πνευματικὸ νόημα τῆς ἀληθινῆς θρησκείας τοῦ Χριστοῦ.**

*Ὁ Στεφανίδης παραδέχεται ὅτι «ἀντίδρασης τῆς εἰκονομαχίας ἐντὸς τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους παρουσιάσθηκε κυρίως ἐκ μέρους τῶν μοναχῶν». (Εκκλησιαστικὴ Ἱστορία, σελ. 259).

**Ἐξηγεῖ ὁ Στεφανίδης: «Ὅλοι οἱ ἐπίσκοποι τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους δέχθησαν τὶς ἀποφάσεις τῆς Συνόδου, διότι πολλοὶ ἦσαν εἰκονομάχοι, πολλοὶ τοιοῦτοι εἶχον ἐν τῷ μεταξύ διορισθῆ, οἱ δὲ ἄλλοι ἠναγκάσθησαν νά ὑποκύψωσιν» (ἐνθ. ἀν. σελ. 259).

Όμως, 33 χρόνια αργότερα, καθώς και παραπάνω αναφέρουμε, η αυτοκράτειρα του Βυζαντίου Ειρήνη η Αθηναία, οπαδός της εικονολατρίας, συγκάλεσε δική της Οικουμενική Σύνοδο. Ακύρωσε, με αυτή, τις αποφάσεις της προηγούμενης Οικουμενικής Συνόδου, των εικονομάχων, κι επανέφερε την προσκύνηση των εικόνων.

Η ενέργεια αυτή, έλυσε ένα πρόβλημα της Ορθοδοξίας, αλλά, συνάμα, δημιούργησε άλλο, μεγαλύτερο, σχετικό με το αλάθητό της.

Επειδή, είναι φυσικό να ρωτήσουμε:

Ποιά από τις δύο αυτές Οικουμενικές Συνόδους πλανήθηκε; Η Σύνοδος των εικονομάχων (754 μ.Χ.) ή η Σύνοδος των εικονολατρών (787 μ.Χ.); Αν πούμε ότι πλανήθηκε η Σύνοδος των εικονομάχων, πάνω σε ποιο κριτήριο θα στηρίξουμε το συμπέρασμά μας, εφόσον, η Σύνοδος αυτή, αναγνωρίστηκε σαν Οικουμενική και συνεπώς οι αποφάσεις της σαν θεόπνευστες;

Με άλλα λόγια: Πώς είναι δυνατό δύο Οικουμενικές Σύνοδοι, που συνέρχονται για το ίδιο θέμα, ν'αποφασίσουν αντίθετα η μία προς την άλλη και συνάμα να είναι θεόπνευστες και οι δύο; Στο ερώτημα αυτό, οι εικονολάτρες, έχουν την απάντηση εύκολη και έτοιμη. Προσπαθούν, με κάθε τρόπο, να υποτιμήσουν τη Σύνοδο των εικονομάχων, με το πρόσχημα ότι, η Σύνοδος αυτή, ήταν τάχα «ψευτο-σύνοδος, έξ εικονομάχων μόνον επισκόπων άπαρτισθείσα» - καθώς σημειώνει ο καθ. Ι.Καρμίρης-, και όχι έγκυρη, αναγνωρισμένη Οικουμενική Σύνοδος.

Αυτή όμως η γνώμη, είναι εύκολο να ειπωθεί, αλλά δύσκολο να στηριχθεί. Η αλήθεια παραμένει, ότι και οι δύο αυτές, ανταγωνιστικές Σύνοδοι, ήσαν ισόκυρες και ισοδύναμες, επειδή και οι δύο συνήλθαν επίσημα με πρόσκληση του αυτοκράτορα. Και οι δύο ανακηρύχθηκαν «Οικουμενικές». Και στις δύο, συμμετείχαν περίπου 350 Ορθόδοξοι επίσκοποι. Επομένως, η πράξη της Οικουμενικής Συνόδου (787 μ.Χ.), να επαναφέρει τις εικόνες, διαψεύδει ένα βασικότατο δόγμα, της ίδιας της Ορθοδοξίας. Συγκεκριμένα, διαψεύδει το δόγμα ότι «η Οικουμενική Σύνοδος είναι το όργανον εκφράσεως του αλαθήτου της Εκκλησίας».*

* «Ὡς φωνή τῆς Ἐκκλησίας καί ὄργανο ἐκφράσεως τοῦ ἀλαθήτου αὐτῆς εἶναι ἡ ἀνωτάτη διοικητική ἀρχή αὐτῆς, ἤτοι ἡ Οἰκουμενική Σύνοδος» (Καρμίρης, ἐνθ' ἀν. σ. 111).

Επειδή πώς μπορεί να σταθεί αυτό «το αλάθητο της Εκκλησίας», που εκφράζεται από τις Οικουμενικές Συνόδους, όταν μία Οικουμενική Σύνοδος, μεταγενέστερη, ακυρώνει σαν πλανεμένες τις αποφάσεις μίας προηγούμενης Οικουμενικής Συνόδου και μάλιστα πάνω στο ίδιο δογματικό θέμα;

Αν είναι αλήθεια, ότι οι επίσκοποι που συγκεντρώνονται σε Οικουμενική Σύνοδο οδηγούνται «άλαθήτως» από το Άγιο Πνεύμα, πρέπει να είναι επίσης αλήθεια, ότι μία μεταγενέστερη σύναξη επισκόπων –οι οποίοι περίμεναν 33 χρόνια, ώσπου εν τω μεταξύ να πεθάνουν ο αυτοκράτορας, ο Πατριάρχης και κάποιοι επίσκοποι–, δεν μπορεί, η νέα αυτή σύναξη, να αντιστρέψει τις αποφάσεις της Οικουμενικής Συνόδου που προηγήθηκε. Αν, από τις δυό αυτές Οικουμενικές Συνόδους, πρέπει, η μία να στιγματιστεί σαν νόθα και άκυρη, αυτή πρέπει να είναι η μεταγενέστερη, δηλαδή, της εικονολατρίας, και όχι η προγενέστερη, δηλαδή της εικονομαχίας. Επειδή, η αρχαιότερη πρέπει να θεωρηθεί η πλέον έγκυρη.

Παρόλα αυτά, η σύνοδος των εικονομάχων (754 μ.Χ.), χαρακτηρίζεται σαν «ψευτοσύνοδος», σάμπως, οι 350 περίπου επίσκοποι, που συγκεντρώθηκαν σ'αυτή τη Σύνοδο, να ήσαν όλοι τους υποκριτές και κυριαρχημένοι από τους Δαίμονες.

Τελικά, η αυτοκράτειρα Ειρήνη και η Οικουμενική της Σύνοδος, επανέφεραν τις εικόνες και την προσκύνησή τους. Όμως, το ζήτημα δεν έληξε. Όπως φαίνεται, η πλάνη της εικονολατρίας ακούσθηκε τόσο χοντρή, ώστε δεν μπόρεσε να αφομοιωθεί σύντομα. Γι αυτό και το κίνημα της εικονομαχίας, ξαναζωντάνεψε στη Σύνοδο της Φρανκφούρτης (794 μ.Χ.), που αποδοκίμασε τις εικόνες και την προσκύνησή τους. Ακολούθησε άλλη Σύνοδος, που συνήλθε στο Παρίσι (825 μ.Χ.). Κι αυτή, επίσης, αποδοκίμασε τις εικόνες και την προσκύνησή τους.

Ακόμα και στο Βυζάντιο, τα πράγματα κάθε άλλο παρά ησύχασαν. Νέα στοιχεία και νέα πρόσωπα ήλθαν επί σκηνης και συνέχισαν τον θρησκευτικό αγώνα εναντίον της εικονολατρίας, με αποτέλεσμα να συνέλθει στην Κωνσταντινούπολη νέα Σύνοδος εικονομαχική, (815 μ.Χ.). Τούτη, αναθεμάτισε τις

αποφάσεις και τους κανόνες της Συνόδου της αυτοκράτειρας Ειρήνης και αποκατάστησε το κύρος της Συνόδου του εικονομάχου Κωνσταντίνου Ε' (754 μ.Χ.).

Οι εικονολάτρες πεισμάτωσαν. Απειλές, μηχανορραφίες, παρασκηνιακές απάτες, ακόμα και δολοφονίες, ήσαν στην ημερήσια διάταξη. Όσπου, το ζήτημα των εικόνων κατάντησε ν'αποφασιστεί πάλι από γυναίκα. Τούτη τη φορά, από την αυτοκράτειρα Θεοδώρα.

Η Θεοδώρα, είχε ορκιστεί στον άνδρα της, Θεόφιλο, ότι θα διατηρούσε οπωσδήποτε το καθεστώς της εικονομαχίας. Όμως, σαν πέθανε ο αυτοκράτορας Θεόφιλος, καταπάτησε τον όρκο της. Κατέβασε από τον θρόνο, τον εικονομάχο Πατριάρχη Ιωάννη τον Γραμματικό. Στη θέση του, ανέβασε τον εικονολάτρη Πατριάρχη Μεθόδιο. Αναστήλωσε την προσκύνηση των εικόνων (842 μ.Χ.) και καθιέρωσε, από τότε, την εορτή της Ορθοδοξίας. Παρατηρεί ο καθ. του Πανεπιστημίου Στεφανίδης:

«Η γυναικεία έτοιμότητα και έπιμονή υπερίσχυσε και τή φορά αυτή» (σελ. 263).

Συμπέρασμα:

Νά, λοιπόν, ποιοί είναι οι κύριοι ιστορικοί παράγοντες, που τελικά αναστήλωσαν τις εικόνες και καθιέρωσαν την εορτή της Ορθοδοξίας:

1. Η δειλία του ανωτέρου κλήρου, να εναντιωθεί στην επιθυμία του αυτοκράτορα, καθώς και στον φανατισμό της λαϊκής μάζας.
2. Η απόλυτη εξουσία του Πολιτικού άρχοντα (αυτοκράτορα), να συγκαλεί ή να διαλύει Οικουμενική Σύνοδο, καθώς, και να κατεβάζει ή ν'ανεβάζει στον θρόνο Οικουμενικούς Πατριάρχες. Τέλος,
3. Η γυναικεία πονηριά και το πείσμα της αυτοκράτειρας Ειρήνης και της αυτοκράτειρας Θεοδώρας, που με τη συμμαχία των καλογήρων και του φανατισμένου όχλου, κατόρθωσαν να επιβάλλουν τα σχέδιά τους με κάθε μέσο, θεμιτό και αθέμιτο.

Να τι σημειώνει ο ιστορικός Παπαρρηγόπουλος:*

«Πρωταγωνισταί τῆς κατά τούτων ἀντιστάσεως ἦσαν πάντοτε οἱ μοναχοί. Οἵτινες, δέν ἤρκοῦντο ν'ἀμφισβητῶσι τήν ὀρθότητα τῆς ψηφισθείσης μεταρρυθμίσεως (των εικονομάχων), δέν ἤρκοῦντο νά ὑθρίξωσι καί νά ἀναθεματίζωσι πάντας τοὺς ἀλλοτριοφρονοῦντας, ἀλλά καί αὐτόν τόν βασιλέα ἀναφανδόν ἐλοιδόρουν καί δέν ἔπανον προτρέποντες ἀπροκαλύπτως ὄλον τόν κόσμον, νά καταπολεμήσῃ ἐκ παντός τρόπου τὰ ἀποφασισθέντα» (της συνόδου των εικονομάχων).

*ενθ'αν. Τόμος III, σελ. 84

Τα λείψανα των αγίων

Στο θέμα των αγίων λειψάνων, οι ιστορικοί, άσχετα αν είναι Ρωμαιοκαθολικοί ή Ορθοδόξοι, μας μεταδίδουν τη φωνή της Ιστορίας τόσο καθαρή, που, στη συνείδηση του λογικού και ειλικρινή χριστιανού, δεν μένει η παραμικρή αμφιβολία.

Ιδού, λοιπόν, τι γράφει σχετικά, ένας παγκοσμίου φήμης Ρωμαιοκαθολικός ιστορικός*:

«Όταν η πείρα, απεδείξε ότι τα λείψανα των αγίων ήσαν ακριδότερα κι από το χρυσάφι ή τους πολύτιμους λίθους, οι ενδιαφερόμενοι δάλθηκαν να πολλαπλασιάσουν τους θησανρούς της Εκκλησίας. Χωρίς κανένα σεβασμό προς την αλήθεια, ή ακόμα προς την πιθανότητα, πρόσθεσαν στους σκελετούς ονόματα και στα ονόματα πράξεις. Η φήμη των αποστόλων και των αγίων ανδρών που είχαν μιμηθή τη ζωή τους, συσκοτίσθηκε από θρησκευτικούς μύθους. Στον όμιλο των γνησίων και αρχαιοτάτων μαρτύρων, πρόσθεσαν μυριάδες φανταστικούς ήρωες, οι οποίοι ουδέποτε υπήρξαν... Αυτή ήταν, μία πράξη προκατάληψης, η οποία έσβησε το φως της Ιστορίας και της λογικής από τον Χριστιανικό κόσμο».

Από το μέρος των Ελλήνων ιστορικών, ο Διδάσκαλος του Γένους, Αδαμάντιος Κοραής, αναφέρεται στο ίδιο θέμα και ξεσκεπάζει την νοθεία, την απάτη, και τη θεοκαπηλεία, που γίνονταν με τα άγια λείψανα σε βάρος της συνείδησης του απλοϊκού λαού:**

«Πρός τά τέλη της τρίτης εκατονταετηρίδος, θεοκάπηλοι τινές ήρχισαν νά μετακινῶσι τά ιερά λείψανα από τās θήκας των καί νά τά προβάλλουν εις προσκύνησιν. Τούτους έμμηθησαν πολλοί άλλοι, έμπορευόμενοι πρώτον τά αληθινά λείψανα, έπειτα καί πλάττοντες αυτά ψευδή καί περιφέροντες κατά πόλεις καί χώρας, προς μέγα σκάνδαλον τῶν πιστῶν. Τῶν λειψανεμπόρων τούτων ή άναιδής αισχροκέρδεια, έφθασεν εις τοσοῦτον ὥστε περι τά τέλη τῆς άκολούθου τετάρτης εκατονταετηρίδος (386 μ.Χ.) έπεχείρησεν ὁ Αυτοκράτωρ

*Edward Gibbon, *The Decline and Fall of the Roman Empire*, vol. II p. 66.

**Αδαμάντιου Κοραή. *Επιστολή Τριών Επισκόπων*. Σημ. 38.

Θεοδόσιος νά τήν ἐμποδίση μέ τόν ἐξῆς νόμον: « Ἐνταφιασμένον σῶμα κανεῖς μὴ τολμήσῃ νά μεταφέρῃ εἰς ἄλλον τόπον κανεῖς μὴ καταμελήσῃ τά σώματα τῶν μαρτύρων, κανεῖς μὴ τὰ ἐμπορευῆται. »

Πολλά γάρ πανουργίαι καί καπηλῖαι ἐπενοήθησαν περί τὰ ἅγια λείψανα, ὡς συμβαίνει τόν αὐτόν ἅγιον, οὐ τὰ λείψανα ὀνομάζουσι τρικέφαλον καί τετρακέφαλον εἶναι, τσαυτόχειρά τε καί τσαυτόποδα. Πολλαχού γάρ δεικνύουσι τὰ αὐτά μέλη τοῦ αὐτοῦ ἁγίου...».

Παράλληλα με τον διαμελισμό των αγίων λειψάνων και τη νοθεία των μελών τους, η δολιότητα και η απάτη, ξεπέρασαν κάθε όριο, όταν οι θεοκάπηλοι αυτοί, άρχισαν να ξεθάβουν στα κοιμητήρια σκελετούς νεκρών αγνώστου ταυτότητας, δίνοντάς τους ονόματα μαρτύρων, οι οποίοι ούτε καν υπήρξαν ποτέ και πλάθοντας φανταστικές ιστορίες, για τη δήθεν αυτοθυσία τους ή για τη θαυματουργική τους δύναμη. Καθώς γράφει ο Ρωμαιοκαθολικός ιστορικός Gibbon:

«Αυτή ήταν, μία πράξη προκατάληψης η οποία έσβησε το φώς της Ιστορίας και της λογικής από τον Χριστιανικό κόσμο».

Ούτε οι απαγορευτικοί νόμοι του Αυτοκράτορα Θεοδοσίου (386 μ.Χ.), ούτε ο χρόνος, πέτυχαν να σταματήσουν τη σκοτεινή και θλάσφημη επιχείρηση των λειψανεμπόρων. Αντίθετα, η επιχείρηση αυτή, εξακολουθούσε για πολλούς κατοπινούς αιώνες, περισσότερο απειλητική. Παρουσιάζοντας λ.χ. τη θρησκευτική κατάσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, ο ιστορικός του έθνους Κ. Παπαρρηγόπουλος στιγματίζει «τήν άνόσιον παραποίησιν καί έμποριαν τῶν ἁγίων λειψάνων, με τα εξής λόγια:

« Ἡ πρός τὰ ὄργανα τῶν παθῶν τοῦ Σωτήρος καί πρός τὰ λείψανα τῶν μαρτύρων καί τῶν Πατέρων τῆς Εκκλησίας εὐλάβεια, ἦτο αἶσθημα σεβαστόν ἀλλά εἰς ταῦτα πάντα ἀπεδόθη δύναμις θαυματουργίας καί τοῦτο ἐνῶ πολλάκις μέν ἠδύνατο νά ἀμφισβητηθῇ ἡ γνησιότης τῶν ἀντικειμένων ἐκείνων, πολλάκις δέ ἀναμφίβολον ἦτο ὅτι ἐγίνετο ἀνόσιος αὐτῶν παραποίησις καί έμπορία».

Να, τώρα, πώς αναφέρθηκε κι εξελίχθηκε, στους κόλπους της Χριστιανικής Εκκλησίας, το σκάνδαλο των αγίων λειψάνων:

Οι άγριοι διωγμοί της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας, εναντίον της Εκκλησίας του Χριστού, ανάδειξαν άγιους μάρτυρες, που είχαν προτιμήσει να θυσιάσουν τη ζωή τους, παρά να αρνηθούν την πίστη τους. Όπως ήταν φυσικό, οι τότε Χριστιανοί, παρελάμβαναν τα λείψανα αυτών των μαρτύρων της πίστεως από τους τόπους των εκτελέσεων και τα φύλαγαν σε κρύπτες, σαν τιμητική ανάμνηση του μαρτυρικού θανάτου τους. Η Ιστορία, καθώς είδαμε, μας πληροφορεί, ότι το μεγάλο σκάνδαλο άρχισε προς τα τέλη του 3ου μ.Χ. αιώνα. Τότε, μία σπειρά αισχροκερδών λειψανεμπόρων, έβγαλαν τα νεκρά σώματα και τα κόκκαλα των μαρτύρων από τις θήκες τους και τα μετέφεραν από τόπο σε τόπο, για λαϊκό προσκύνημα. Κατά τον Αδαμάντιο Κοραή, η δημόσια αυτή έκθεση των λειψάνων, για προσκύνημα, ήταν το πρώτο τέχνασμα για τη χρηματική τους εκμετάλλευση. Από αντικείμενα σεμνής ευλάβειας, που ήσαν άλλοτε, τα νεκρά σώματα και τα κόκκαλα των μαρτύρων κατάντησαν να γίνουν πηγές ανήθικης κερδοσκοπίας. Για να προφθάσουν δέ, την αυξανόμενη ζήτηση λειψάνων, οι θεοκάπηλοι αυτοί, οι οποίοι στο μεταξύ είχαν πληθύνει, άρχιζαν να αποκόπτουν τα μέλη των λειψάνων ώστε, να μπορούν να εκθέτουν τα μέλη του ίδιου λειψάνου σε περισσότερους τόπους, πολλαπλασιάζοντας έτσι τις πηγές των εσόδων. Καθώς δε μαθαίνουμε, το σκοτεινό αυτό έργο δεν σταμάτησε μέχρις εδώ.

Η μεγάλη επιτυχία της μεθόδου του διαμελισμού, ήταν επόμενο να ενθαρρύνει την παραποίηση και τη νοθεία των χειρών ή των ποδιών ή του κεφαλιού του καθενός λειψάνου, σε σημείο που υπήρχαν εκτεθειμένα για προσκύνημα, σε διάφορα μέρη τέσσερα χέρια του ίδιου αγίου ή έξι πόδια του, ή οκτώ κεφάλια του.

Ιδού τι γράφει ο Πατριάρχης Αλεξανδρείας Κριτόπουλος στην ομολογία του:

«Τὴν αὐτὴν δὲ τιμὴν ἀπονέμει ἡ Ἐκκλησία καὶ τοῖς ἁγίοις λειψάνοις, εἰ μόνον ἀληθῆ καὶ ἀνόθευτα εἶη. Πολλαί, γὰρ πανουργίαι καὶ καπηλείαι ἐπενοήθησαν περὶ ταῦτα, ὡς συμβαίνειν τὸν αὐτὸν ἅγιον, οὗ τὰ λείψανα ὀνομάζουσι, τρικέφαλον καὶ τετρακέφαλον εἶναι, τοσαντόχειρά τε, καὶ τοσαντόποδα. Πολλαχοῦ γὰρ δεικνύουσι τὰ αὐτὰ μέλη τοῦ αὐτοῦ ἁγίου, ὅπερ ὡς ἄτομον καὶ καπηλευτικόν, ἡ Ἐκκλησία μισεῖ καὶ ἀποτρέπεται».

Αν τώρα, τοποθετήσουμε τις παραπάνω μαρτυρίες της Ιστορίας στη χρονολογική σειρά τους, παρατηρούμε ότι η δράση των λειψανεμπόρων, καλύπτει μία χρονική περίοδο δεκαπέντε περίπου αιώνων. Μ'άλλα λόγια, από τα τέλη του 300 μ.Χ., μέχρι της περιόδου της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, κι ακόμα αργότερα, μέχρι των ημερών του Πατριάρχη Αλεξανδρείας Κριτόπουλου (1600–1700 μ.Χ.).

Στους δεκαπέντε αυτούς αιώνες, η παραποίηση, η νοθεία και φυσικά η χρηματική εκμετάλλευση σε βάρος των λειψάνων, ήταν στην ημερήσια διάταξη. Και αφού μέχρι τις μέρες μας, η ιστορία δεν αναφέρει καμία σοβαρή προσπάθεια, για την καταπολέμηση της λειψανεμπορίας, πώς μπορεί ο σημερινός Χριστιανός να προσκυνεί ένα λείψανο, με την απόλυτη βεβαιότητα ότι προσκυνεί το γνήσιο λείψανο του Άλφα ή του Βήτα αγίου; Πώς είναι δυνατό, το λογικό και η συνείδηση ενός Χριστιανού, να εγκρίνει την προσκύνηση των λειψάνων, όταν μαθαίνει από την Ιστορία ότι μέσα στους αιώνες τα άγια λείψανα έχουν κομματιαστεί για εμπορική εκμετάλλευση; Ότι τα μέλη τους, έχουν παραποιηθεί και νοθευτεί, κι όταν ακόμα, εκατοντάδες σκελετοί άγνωστης ταυτότητας έχουν ξεθαφτεί και παραδοθεί στο λειψανεμπόριο, τάχα σαν τα λείψανα θαυματουργών ηρώων της πίστης, οι οποίοι ούτε καν υπήρξαν ποτέ στη ζωή;

Ο μόνος αληθινός μεσίτης

Σε αντίθεση προς τις μυθικές παραδόσεις και τα δόγματα των ανθρώπων, ο Θεός εξαγγέλλει δια μέσου του Ευαγγελίου Του, τη μόνη αναγνωρισμένη μεσιτεία που συμφιλιώνει τον αμαρτωλό με τον Θεό. Στηρίζεται η μεσιτεία αυτή αποκλειστικά στο Πρόσωπο και στο Έργο του Χριστού και συνοψίζεται στα εξής λόγια του αποστόλου Παύλου:

«'Απεφάσισα νά μῆ ἐξεύρω μεταξύ σας ἄλλο τι παρά μόνον Ἰησοῦ Χριστόν καί τοῦτον ἑσταυρωμένο» (Α΄ Κορ. 2/2).

Όχι λοιπόν άλλα πρόσωπα· όχι άλλα μεσιτικά σχήματα· όχι άλλοι σωτήρες· όχι άλλοι μεσίτες. Μονάχα ο Ιησούς Χριστός και το μεσιτικό έργο το δικό Του. Το έργο που τελείωσε πάνω στον Σταυρό για να ευεργετηθούν απ'αυτό όλοι οι αμαρτωλοί, προσφέροντας τον Εαυτό Του σα Σωτήρα και σαν «'Αρχιερέα μας εἰς τόν αἰῶνα» (Εβρ. 6/20)

Εἶναι λοιπόν, ο Κύριος Ιησούς, ο μόνος χρисμένος από τον Θεό Μεσίτης. «Δέν ὑπάρχει ἄλλο ὄνομα ὑπό τόν οὐρανόν» (Πράξ. 4/12). Εἶναι ο μόνος αναγνωρισμένος μεσίτης του Θεού, προς τον αμαρτωλό, καθώς και του αμαρτωλού προς τον Θεό. «Διότι εἶναι εἷς Θεός, εἷς και μεσίτης Θεοῦ καί ἀνθρώπων ἄνθρωπος Χριστός Ἰησοῦς, ὅστις ἔδωκεν ἑαυτόν ἀντίλυτρον ὑπέρ πάντων....» (Α΄ Τιμ. 2/5-6).

Το έργο Του αυτό, σα Μεσίτης, το άρχισε ενώ ακόμα ήταν εδώ στη Γη. Όταν ο μαθητής του, ο Πέτρος, επρόκειτο να πιαστεί στα δίχτυα του Σατανά, ο Κύριος Ιησούς μεσίτευσε προσευχόμενος γι αυτόν, να μη χάσει τη πίστη του (Λουκ. 22/32).

Επίσης, στην αρχιερατική προσευχή Του, μεσίτευσε προς τον Πατέρα, όχι μονάχα για τους τότε μαθητές Του, αλλά και για όλους όσοι στο μέλλον θα πίστευαν από τη μαρτυρία των μαθητών Του. «Καί δέν παρακαλῶ μόνον περί τούτων, ἀλλά και περί τῶν πιστευσόντων εἰς Εμέ διά τοῦ λόγου αὐτῶν... Πάτερ, ἐκείνους τοῦς ὁποίους μοί ἔδωκας, θέλω, ὅπου εἶμαι ἐγώ, νά ἦναι καί ἐκεῖνοι με' ἐμοῦ· δια να θεωρῶσι τήν δόξαν μου...» (Ιωάν. 17/20,24).

Ο επουράνιος Πατέρας, άκουσε όλες τις μεσιτικές προσευχές του Υιού Του. Τις άκουσε τότε. Τις ακούει σήμερα. Θα τις ακούει πάντοτε. «Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι μου ἤκουσας. Καί ἐγώ ἐγνώριζον ὅτι πάντοτε μου ἀκούεις» (Ιωάν. 11/41-42).

Αφού, ο Υιός αναστήθηκε και κάθισε στα δεξιά του Θεού, σαν Αρχιερέας μας μεσιτεύει:

Για τη σωτηρία των αμαρτωλών:

«Ὅθεν (ὁ Ἰησοῦς) δύναται νά σώζη ἐντελῶς τούς προσερχομένους εἰς τόν Θεόν, δι' αὐτοῦ, ζῶν πάντοτε διά να μεσιτεύῃ ὑπέρ αὐτῶν» (Εβρ. 7/25).

«Ἐγώ εἶμαι ἡ ὁδός, ἡ ἀλήθεια καί ἡ ζωή· οὐδεὶς ἔρχεται πρός τόν Πατέρα εἰμή δι' ἐμού» (Ἰωάννης 14/6).

«Ἔλθετε πρός ΕΜΕ πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι καί Ἐγώ θά σᾶς ἀναπαύσω» (Ματθ. 11/28).

«Διότι δι' αὐτοῦ ἔχομεν ἀμφοτέροι τήν εἴσοδον πρός τόν Πατέρα δι' ἑνός Πνεύματος» (Εφεσίους 2/18).

«Δέν ὑπάρχει δι' οὐδενός ἄλλον ἢ Σωτηρία» (Πράξεις 4/12).

Για την ανόρθωση των πεσμένων, τη βοήθεια των αδυνάτων και τον καθαρισμό των ψυχών:

«καί ἐάν τις ἀμαρτήσῃ ἔχομε παράκλητον πρός τόν Πατέρα, τόν Ἰησοῦ Χριστόν τόν Δίκαιον» (Α' Ἰωάν. 2/1).

«Ἔχοντες λοιπόν ἀδελφοί παρρησία νά εισέλθωμε εἰς τά ἅγια διά τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ... καί ἔχοντες ἱερέα μέγα ἐπί τόν θρόνον τοῦ Θεοῦ ἅς πλησιάζωμεν... διότι πιστός ὁ ὑποσχεθεῖς» (Εβρ. 10/19–23).

«Διότι δέν ἔχομεν ἀρχιερέα μή δυνάμενον νά συμπαθήσῃ εἰς τά ἀσθενείας ἡμῶν, ἀλλά πειρασθέντα κατά πάντα καθ' ὁμοιότητα ἡμῶν, χωρίς ἀμαρτίας. Ἄς πλησιάζωμεν λοιπόν μετά παρρησίας εἰς τόν θρόνον τῆς χάριτος, διά νά λάβωμεν ἔλεος, καί νά εὔρωμεν χάριν πρός βοήθειαν ἐν καιρῷ χρείας» (Εβρ. 4/15–16).

«Ὁ Χριστός εἶναι ἐν τῇ δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ ὅστις καί μεσιτεύει ὑπέρ ἡμῶν» (Ρωμ. 8/34).

«Ἐπειδή καθ' ὅ,τι αὐτός (ο Χριστός) ἔπαθε πειρασθεῖς, δύναται νά βοηθήσῃ τούς πειραζομένους» (Εβρ. 2/18).

Με τόσο καθαρές, επίσημες και θεόπνευστες εξηγήσεις του Λόγου του Θεού, ποιά θέση μπορεί να έχει στη συνείδηση του ειλικρινή Χριστιανού, η διδασκαλία της μεσιτείας της Παρθένου Μαρίας και των αγίων;

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ (Βλέπε σελ. 12)

ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΚΟΛΛΥΡΙΔΙΑΝΩΝ
ΤΩΝ ΤΗ ΜΑΡΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΟΝΤΩΝ

Κείμενον

« Ἄλλους γάρ πάλιν ἀφραίνοντας εἰς τὴν ὑπὲρ τῆς αὐτῆς ἁγίας παρθένου ὑπόθεσιν, ἀντί Θεοῦ ταύτην παρεισάγειν ἐσπουδακότας και σπουδάζοντες, καὶ ἐν ἐμβροντήσῃ τινὶ καὶ φρενοβλαβεῖα φερομένοις. Διηγούνται γάρ ὡς τινες γυναῖκες ἐκείσῃ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ ἀπὸ τῶν μερῶν τῆς Θράκης τοῦτό γε τό κενοφώνημα ἐνηνόχασιν, ὡς εἰς ὄνομα τῆς ἀειπαρθένου κολλυρίδια τινὰ ἐπιτελεῖν καὶ συνάγεσθαι ἐπὶ τό αὐτό και εἰς ὄνομα τῆς ἁγίας Παρθένου ὑπὲρ τό μέτρον τι πειρᾶσθαι ἀθεμίτῳ καὶ βλασφήμῳ ἐπιχειρεῖν πράγματι καὶ εἰς ὄνομα αὐτῆς ἱερουργεῖν διὰ γυναικῶν· ὅπερ τό πολύ ἐστὶν ἀσεβές καὶ ἀθέμιτον, ἡλλοιωμένον ἀπὸ τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος· ὥστε εἶναι τό πᾶν διαβολικόν ἐνέργημα καὶ πνεύματος ἀκαθάρτου διδασκαλίαν. Πληροῦται γάρ καὶ ἐπὶ τούτοις τό, « Ἀποστήσονται τινες τῆς ὑγιοῦς διδασκαλίας προσέχοντες μύθοις και διδασκαλίαις δαιμονίων. Ἔσονται γάρ, φῆσι, νεκροῖς λατρεύοντες, ὡς καὶ ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐσεδάσθησαν καὶ ἡ τῶν ἁγίων κατὰ καιρόν εἰς Θεόν δόξα ἄλλοις γέγονε τοῖς μὴ ὀρώσι τὴν ἀλήθειαν εἰς πλάνην.

Πανσάσθῳ τοίνυν ἡ πλάνη τῶν πεπλανημένων. Οὔτε γάρ Θεός ἡ Μαρία οὔτε ἀπ' οὐρανοῦ ἔχουσα τό σῶμα, ἀλλ' ἐκ συλλήψεως ἀνδρός και γυναικός, κατ' ἐπαγγελίαν δέ, ὥσπερ ὁ Ἰσαάκ, οἰκονομηθεῖσα. Καὶ μηδεὶς εἰς ὄνομα ταύτης προσφερέτω. Ἐαυτοῦ γάρ τὴν ψυχὴν ἀπόλλυσι.

Πόθεν δέ πάλιν ἡμῖν ὁ καινός μῦθος οὔτος ἐγγήγερται; Πόθεν γάρ οὐκ ἐμβρόντητον τό τοιοῦτον φανήσεται παντὶ τῷ σύνεσιν ἔχοντι και ἐν Θεῷ κεκτημένῳ; Πόθεν οὐκ εἰδωλοποιόν τό ἐπιτήδευμα καὶ τό ἐγχείρημα διαβολικόν; Προφάσει γάρ δικαίου αἰεὶ ὑπεισδύων τὴν διάνοιαν ὁ Διάβολος τῶν ἀνθρώπων, τὴν θνητὴν φύσιν θεοποιῶν εἰς ὀφθαλμούς ἀνθρώπων ἀνδροεῖκελα ἀγάλματα διὰ ποικιλίας τεχνῶν διέγραψε· καὶ τεθνήκασιν μὲν οἱ προσκυνούμενοι, τά δέ τούτων ἀγάλματα μηδέποτε ζήσαντα (οὔτε γάρ νεκρά δύναται γενέσθαι τά μηδέποτε ζήσαντα) προσκυνητὰ πρῆσάγουσι,

διαμοιχενσάσης διανοίας από του ενός και μόνου Θεοῦ, ὡς ἡ πολυκόινος πόρνη ἐπὶ πολλήν ἀτοπίαν πολυμξίας ἐρεθισθείσα, καὶ τό σῶφρον ἀποτριψαμένη τῆς τοῦ ενός ἀνδρός εὐνομίας. Ναί μὴν ἅγιον ἦν τό σῶμα τῆς Μαρίας οὐ μὴν Θεός· ναί δὴ παρθένος ἦν ἡ Παρθένος καί τετιμημένη ἀλλ' οὐκ εἰς προσκύνησιν ἡμῖν δοθείσα, ἀλλά προσκυνούσα τόν ἐξ αὐτῆς σαρκί γεγεννημένον, ἀπ' οὐρανῶν δέ ἐκ κόλπων Πατρός παραγγερόμενον.

Μή τινες νομίσωσι περισσότερον εἶναι τήν ἁγίαν Παρθένον, γυνναίκα ταύτην κέκληκεν, ὡς προφητεῶν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ἐπὶ τῆς γῆς σχισμάτων καί αἱρέσεων χάριν, ἵνα μή τινες ὑπερβολῇ θαυμάσαντες τήν ἁγίαν, εἰς τοῦτο ὑποπέπωσι τῆς αἱρέσεως τό ληρολόγημα».

(Από την Πατρολογία).

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγικό σημείωμα..... σελ. 2

ΜΕΡΟΣ Α΄

Η Παρθένος Μαρία

Η Παρθένος Μαρία στα ιερά κείμενα..... σελ. 4

Πώς μίλησε ο άγγελος Γαβριήλ στη Μαριάμ;..... σελ. 7

Η ΜΑΡΙΟΛΑΤΡΕΙΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΖΕΤΑΙ ΤΗ ΧΡΙΣΤΟΛΑΤΡΕΙΑ

Μεταπροστολικές μαρτυρίες..... σελ. 11

Η μεσιτεία της Παρθένου Μαρίας..... σελ. 15

Η μεσιτεία προϋποθέτει την πανταχού παρουσία
και την παντογνωσία του μεσίτη..... σελ. 16

ΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Θαύματα αλήθειας και θαύματα ψεύδους..... σελ. 19

Τα κριτήρια..... σελ. 20

Γιατί ο Θεός επιτρέπει στον Διάβολο
να θαυματοουργεί;..... σελ. 23

Συμπέρασμα..... σελ. 24

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΥΦΩΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ

Η ανάσταση και ανάληψη της Παρθένου Μαρίας..... σελ. 25

Το σύμβολο της μητέρας με το παιδάκι..... σελ. 33

Παράσταση τιμής και λατρείας..... σελ. 36

ΜΕΡΟΣ Β΄

Για τους αγίους και τις εικόνες

Εισαγωγικό σημείωμα..... σελ. 38

Φαινόμενα Θρησκευτικού Υλισμού..... σελ. 40

Οι πρεσβείες των αγίων..... σελ. 45

Τι λένε οι πατέρες για τις εικόνες..... σελ. 47

Οικουμενική Σύνοδος κατά της εικονολατρείας..... σελ. 51

Συμπέρασμα..... σελ. 57

Τα λείψανα των αγίων..... σελ. 59

Ο μόνος αληθινός μεσίτης..... σελ. 63

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ..... σελ. 65